

Lähte 1 v. v. pöytäkirja 14/11-55

Keneckö Rukoon?

Kuntien sähkösuunnitelu

Rokkolan Työväenyhdistys r.y.

30

VUOTTA

Liite 2 v. v. joutähtij. 14/11 - 35.

Nokialla marraskuun 5 päivänä 1935.

S o s i a l i d e m o k r a t i n e n e d u s k u n t a -
r y h m ä, Helsinki.

Nokian Rakennustyöläisten osaston kokouksessa t.k.3 päivänä käsiteltiin työttömyystilannetta y.m. ja kun tiedettiin valtion työttömyystoimikunnan taholta kuntien viranomaisille lähetetyn kirjelmä, jossa kielletään kuluneen kesän vara- ja siirtotyömailta kesken poistuneita työläisiä ottamasta työttömyyskortistoon tai muullakaan tavalla heille töitä järjestämästä, pidettiin tällaista sopimattomana rankaisutoimenpiteenä, koska kerran eduskuntakin on useammam kerran todennut näillä työmailla olleen selkeisiä epäkohtia, että varsinkaan liikepaikkojen työläiset eivät sellaisiin tottumattomina, niissä viihtyneet. Nokian Rakennustyöläisten osasto kehoittaa sosialidemokratista eduskuntaryhmää jollain sopivalla tavalla, vaikkapa välilyksymystietä, ottamaan asian esille, sillä niitä työläisiä on paljon, jotka nyt aijotaan jättää työttömyyskortiston ulkopuolelle ja vaille yhteiskunnan tukea.

Nokian Rakennustyöläisten osaston puolesta, tervehtien

Laila Valaranta
toimeksi saanut.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 14 p:nä marraskuuta 1935. Nimenhuudossa merkittiin poissaolleiksi: Brygari, Hildén, Komu, Kujala, Lumijärvi, Metsäranta (sairas), Paasivuori (sairas), Reinikainen, Salmenoja, Sinisalo, Sirén, Sventorzetski ja Toivonen. Puhetta johti Tanner ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Läsnäolo-oikeus.

Oikeutta olla saapuvilla ryhmäkokouksessa pyysi Jalmari Stolt, suositteli Kanerva, Paavo Leppänen ja Viljo Vuorinen, suositteli Penttala.

Pyyntöihin suostuttiin.

2 §.

Ministerien Haczellin ja Oksalan esitelmät.

Ryhmäkokoukseen saapui ulkoministeri Haczell ja puolustusministeri Oksala, joista edellinen piti kaksi esitelmää Suomen ulkopoliittisesta orientoitumisesta ja ministeri Oksala selosti puolustuskysymystä.

Ministeri Haczell lausui ensimmäisessä esitelmässään m.m.: Kansainvälinen asema on pahentumistaan pahentunut. Pula-ajasta huolimatta ovat kansojen sotilasmenot lisääntyneet lähes 70 miljardilla markalla. Kansat on vällanut tulevan sodan pelko. Selosti tämän jälkeen lähemmin Italian ja Abessinian selkkausta, joka on kehittynyt sodaksi. Asia koskee hyvin läheisesti myöskin Englantia. Niilin vedestä tulee noin 75 % Abessinian vuoristosta ja siksi Englanti ei voi sallia, että Italia saisi hallintaansa k.o. vesialueet. Puhuja esitti eräitä muitakin seikkoja, jotka ovat aiheena Englannille vastustamaan Italian valta-alueen levenemistä Afrikassa. Ranska ei voi, saattamatta siirtomaasetujaan ja suurvalta-asemaansa

vaaranalaiseksi, olla asettumatta Englannin puolelle. Mutta ei tiedetä minkälaisia sopimuksia Ranska on tehnyt Italian kanssa. Abessinian sota merkitsee vakavaa sodanvaaraa koko maailmalle. On järkeen menevä asia, että Saksa hillitsee itseään m.m. Memelin kysymyksessä, se voi siten parantaa asemaansa sisä- ja ulkopolitiittisesti. Mutta ei ole sanottu pääseekö järki voitolle. Kansainliitto on käsittänyt sodanvaaran ja siksi se koettaa työskennellä rauhan hyväksi. Taloudelliset pakoitteet on otettu käyttöön. Elleivät ne auta, niin mitä sitten? Kansainliiton ulkopuolella on joukko voimakkaita tekijöitä kuten esim. USA ja Japani. Mitä ne tekevät? Suuret pulmat osoittavat, että katselipa nykyistä tilannetta miltä puolelta tahansa, niin kaikilta tahoilta irvistää sodan kammoittava mahdollisuus. Vaikka Abessinian sota voitaisiinkin keskeyttää, ei ole sanottu, että poliittinen tasapainotila voitaisiin palauttaa. Mitä sitten Suomen asemaan tulee, niin jokaiselle meistä on selvää, ettei meitä uhkaa vaara Ruotsin, Norjan, Tanskan, Viron eikä Saksankaan taholta. Saksan täytyisi toteuttaa ensin suuri joukko tällä hetkellä utopistisilta tuntuvia tehtäviä, m.m. aluevaltauksia, ennenkuin se voisi hyökätä Suomen kimppuun. Ainoa vaara uhkaa meitä Venäjän taholta. Huomattava tosin on, että bolshevikit eivät voi olla ottamatta huomioon Venäjän talonpoikaismiestön keskuudessa vallitsevaa tyytymättömyyttä. Mutta bolshevikeilta ei myöskään puutu halua väkivalloin laajentaa Venäjän aluetta. Tilannehan on nyt sellainen, että bolshevikit tietävät Pikku Ententen, ennenkaikkea Tšekkoslovakian tarvitsevan Venäjän apua. Myöskin Englanti tarvitsee Venäjän tukea Japania vastaan ja Ranska Saksaa vastaan. Suomi ei voi turvautua mihinkään liittoon suurvaltojen kanssa. Meidän täytyy olla niin varustettuja, että kykenemme torjumaan ensi iskut. Jos Venäjällä pääsee valtaan sellainen kansitys, että me aiomme hyökätä sopivan tilaisuuden tullen Venäjän kimppuun, olemme suuremmassa vaarassa kuin

Baltian maat.

Ministeri Oksala lausui m.m.: Puolustuslaitoksemme on siinä kunnossa, että se kykenee tehokkaaseen puolustukseen, jos sillä on riittävästi välineitä sodankäyntiä varten. Varustautumisessamme on kuitenkin suuria aukkoja. Nuorisomme lähettäminen sotaan nykyhetkellä merkitsisi sen toivotonta uhraamista. Nykyisen sodan ratkaisee massatuli. Esitti eräitä tietoja sotateknillisestä kehityksestä viime vuosien aikana. Lentotase ja ilmatorjunta-ase ovat suuresti kehittyneet. Esitti tämän jälkeen eräitä tietoja sodanaikaisen materiaalitarpeen tyydyttämisen mahdollisuuksista. Puhuja totesi, että emme voi ajatellakaan maan puolustamista ilman ulkomailta saatavaa aineellista apua. On siis jo rauhan aikana kehitettävä ulkomaiset suhteemme sellaisiksi, että voimme tällaista apua saada.

Ministeri Haczell: Kuultuamme edellisen puhujan toteamuksen, että tarvitsemme aineellista apua ulkomailta, joudumme kysymään, mistä sitä saadaan. Ensin tulee mieleen Baltian maat. Ei tule kuitenkaan kysymykseen, koska emme voi pitää sodan tullen meritietä hallussamme. Me voimme tuottaa sotatarvikkeita vain Ruotsista tai sen kautta muista maista. Baltian maissa kyllä ymmärretään skandinaavinen suuntautumisemme. Jos olisimme liitossa jonkun suurvallan kanssa, Ruotsissa epäiltäisiin myydä aseita meille. Ruotsi pyrkii vahvistamaan puolustustaan voidakseen noudattaa itsenäistä ulkopolitiikkaa. Ruotsin nykyinen ulkoministeri Sandler näyttää ymmärtävän Suomen asemaa ja suhtautuu myönteisesti suhteiden kehittämiseen tänne päin. Esitti eräitä esimerkkejä hyvien suhteiden kehittymisestä Suomen ja Ruotsin välillä. Lopuksi puhuja totesi, että on pyrittävä jatkuvasti vaikuttamaan yleisen mielipiteen kehittymiseen molemissa maissa toisilleen yhä myönteisempään suuntaan.

Puheenjohtaja Tanner kiitti ryhmän puolesta ministereitä.

3 §.

Vaali oikeuden myöntäminen vakinaisessa
sotapalveluksessa oleville.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaan yhtyä kannattamaan perustuslakivaliokunnan hylkävää mietintöä, joka on annettu niiden aloitteiden johdosta, jotka tarkoittavat vaali oikeuden myöntämistä vakinaisessa sotapalveluksessa oleville.

4 §.

Takaussitoumuksia koskevan lainsäädännön uudistaminen.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti yhtyä laki-valiokunnan hylkävään mietintöön, joka on annettu takaussitoumuksia koskevan lainsäädännön uudistamista tarkoittavan aloitteen johdosta.

5 §.

Tuulaakimaksu.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa asianomaisten valiokuntien mietintöjen hyväksymistä tuulaakimaksun kantamisen perusteesta vuosina 1936-1940.

6 §.

Eräiden vapautusten myöntäminen Baselin kansainväliselle järjestelypankille.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti kannattaa hallituksen esitystä laiksi eräiden vapautusten myöntämisestä Baselin kansainväliselle järjestelypankille.

7 §.

Lennätin- ja puhelinlaitoksen eroittaminen
postilaitoksesta.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti yhtyä valtiovarainvaliokunnan hylkävään ehdotukseen, joka on annettu lennätin- ja puhelinlaitoksen eroittamista postilaitoksesta koskevan hallituksen esityksen johdosta.

8 §.

Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön
ja Suomen Asuntophoteekkipankin agiotappioi-
den korvaaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen hallituksen esitykseen laiksi valtion osanotosta Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön vuonna 1930 valtion takuulla ottaman ulkomaisen obligatiolainan agiotappion korvaamiseen annetun lain muuttamisesta, sekä hallituksen esitykseen laiksi valtion osanotosta Suomen Asuntophoteekkipankin vuosina 1927 ja 1928 otettain ulkomaanrahamääräisten obligatiolainain agiotappioiden korvaamiseen.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä hyväksyisi valtiovarainvaliokunnan mietinnön ja että ryhmän jäsenille annettaisiin "vapaat kädet".

Tanner: Selosti asian eri vaiheita. Keväällä valtiovarainvaliokunta hyväksyi edustajain Inkilän ja Kallokosken aloitteet agiotappioiden korvaamiseksi. Hallitus antoi nyt syksyllä oman esityksensä. Eduskunta lähti keväällä hyvin epäilyttävälle tielle hyväksyessään, että kaikkien yksityisten maanviljelijäin agiotappiot korvattiin valtion varoilla. Kuntien joukossa on sellaisia, jotka tarvitsevat valtion apua, mutta on myös sellaisia, jotka sitä eivät tarvitse. Myöskin asunto-osakeyhtiöiden joukossa on sellaisia, jotka eivät tarvitse valtion avustusta. Esitti eräitä esimerkkejä tästä. Ehdotti, että 2 § siinä lakiehdotuksessa, joka koskee valtion osanottoa Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön vuonna 1930 valtion takuulla ottaman ulkomaisen obligatiolainan agiotappion korvaamiseen, hyväksyttäisiin seuraavassa muodossa: "Niiden agiotappioiden korvaamisessa, joita jälkeen tammikuun 1 päivän 1935 on aiheutunut tai vastedes aiheutuu 1 §:ssä mainitun obligatiolainan varoista muille kuin sanotussa pykälässä mainituille lainansajille jaettujen ja tämän lain voimaantullessa suorittamatta olevien kultaehtoisten lainojen yhteisen pääomamäärän osalta, avustaa valtio heikossa ja keskinkertaisessa taloudellisessa asemassa olevia kuntia ja kunta-

yhtymiä valtioneuvoston harkinnan mukaan tulo- ja menoarvioon vuosittain otetun määrärahan puitteissa, ehdolla, että näiden lainojen jne., kuten valiokunta ehdottaa. Ja että 1 ja 2 § siinä lakiehdotuksessa, joka koskee valtion osanottoa Suomen Asuntohypoteekkipankin vuosina 1927 ja 1928 ottamain ulkomaanrahamääräisten obligatiolainain agiotappioiden korvaamiseen, muutettaisiin niin, että 1 §:n loppuun "ylit 6.500.000 markkaa" lisättäisiin sanat "ja ettei agiotappioiden korvaamiseen käytetä valtion varoja enemmän kuin 2 §:n mukaan on tarpeellista; sekä että 2 §:n loppuosa sanoista "obligatiolainain ehdoista" muutettaisiin seuraavaksi "ja joiden taloudellinen asema on sellainen, että valtioneuvosto kohtuussyistä katsoo niiden avustamisen tarpeelliseksi" ja että pykälään lisättäisiin seuraava uusi momentti: "Avustusta voidaan myöntää 1 momentissa mainituille lainanottajille myöskin sen lisämaksun suorittamiseksi, joka johtuu Asuntohypoteekkipankin osakaiden keskinäisestä vastuuvollisuudesta."

Kuusisto: Kannatti v.v. ehdotusta.

Welling: Asia on saatava pois päiväjärjestyksestä.

Kannatti v.v. ehdotusta.

Harvala: Kannatti v.v. ehdotusta.

Ryömä: Yhtyi edellisiin.

Mustasilta: Yhtyi puheenjohtajan lausuntoon ja kannatti hänen tekemiään ehdotuksia. Vastusti "vapaiden käsien" myöntämistä.

Voionmaa: Yhtyi puheenjohtajan kantaan. Ainakin "vapaat kädet" annettava.

Asiasta puhuivat vielä Rantala, Kivisalo ja Pyy, jotka olivat v.v. kannalla.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin äänestyksestä v.v. ehdotus ja ryhmän jäsenille annettiin tässä asiassa "vapaat kädet".

9 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui Kulutusosuuskuntien Keskusliiton 19. edustajakokouksen valtuuttama lähetystö, jonka puolesta lähetystön jäsen johtaja Jalo Aura selosti lähetystön

ryhmäkokoukseen saapumisen tarkoitusta ja tulliverotuskysymystä. Puhuja huomautti, että kuluttajaväestö on joutunut kärsimään alhaisesta palkkatasosta ja korkeista tulleista. Tulliverotuksessa ei ole mitään varmaa ylärajaa, se ilmenee kansan kulutuskyvyn alenemisesta, syntyväsyyden vähenemisestä, sairauksien lisääntymisestä j.n.e. Lopuksi puhuja jätti ryhmälle kirjallisen julkilausuman. (Liite 1.)

Puheenjohtaja Tanner vastasi lähetystölle todeten, että sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä on kaikin voimin vastustanut tullien korotuksia. Kiitti lähetystöä annettujen tietojen johdosta.

10 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui Jääsken kunnanvaltuuston valitsema lähetystö, jonka puolesta kiinnitettiin ryhmän huomiota kunnan alueella vallitsevaan työttömyyteen ja Jääsken Viipurin välisen maantien rakentamiseen, sekä jätettiin kirjallinen selostus. (Liite 2)

Puheenjohtaja Tanner vastasi lähetystölle ilmoittaen, että ryhmän taholta tullaan lähetystön esittämiin seikkoihin kiinnittämään huomiota. Kiitti annetuista tiedoista.

11 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui Akateemisen Sosialistiseuran kutsusta pidetyn kansalaiskokouksen lähetystö, jonka puolesta esitettiin sanotun kokouksen julkilausuma. (Liite 3)

Puheenjohtaja Tanner vastasi lähetystölle ilmoittaen, että sen koskettelemat asiat ovat ryhmälle hyvin tuttuja. Kiitti lähetystöä ryhmäkokoukseen saapumisen johdosta.

12 §.

Lippukysymys.

Sen johdosta, että hallituksen kertomuksen toimenpiteistään v. 1934 ja perustuslakivaliokunnan sen johdosta antaman mietinnön ollessa eduskunnassa käsiteltävänä, sisäministeri Puhakka antamassaan lausunnossa arvosteli sangen ankarasti perustuslakivaliokunnan mietintöä ja eritoten siinä olevaa erinäisten lippujen käytön kieltämistä koskevaa kohtaa, otettiin asia käsiteltäväksi.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi

perustuslakivaliokunnan mietinnön hyväksymistä, ja että ryhmän taholta eduskunnassa kiinnitetään huomiota asian poliittiseen puoleen.

Valmistusvaliokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

13 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui yksityisoppikoulujen liiton lähetystö, jonka puolesta kiinnitettiin ryhmän huomiota yksityisten oppikoulujen valtioavun koroituskysymykseen. Lähetystön puolesta todettiin, että ryhmässä tunnetaan suurta harrastusta kansansivistystä kohtaan. Yksityisoppikoulujen taloudellisesti kestävä tilanne ei voi jatkua enää vallan kauan. On kouluja, joiden on pakko käyttää satojen tuhansien markkojen suuruisia vekselivelkoja. Koulurakennukset rappeutuvat. Lukukausimaksuja on ollut pakko koroittaa, mikä on tuottanut suurta haittaa vähävaraiselle luokalle. Vastustetakaan uusien koulujen perustamista, mutta pidettäkös huoli siitä, että jo olemassa olevat saavat toimia. Lopuksi lausuttiin toivomus, että ryhmä kannattaisi ryhmän äskettäin kuolleen jäsenen ed. Pärssisen aloitteen hyväksymistä.

Ryhmän puheenjohtaja Tanner vastasi ryhmän puolesta lähetystölle huomauttaen m.m. että ryhmä on valittaan todennut sivistysmäärärahojen kohdalla viime vuosien aikana tapahuneen kadon. Ilmoitti että ryhmä tulee vakavasti suhtautumaan lähetystön esittämiin seikkoihin.

14 §.

Työmaaterrori.

Sen johdosta, että eräät valkeakoskelaiset ja lohjalaiset toverit olivat kääntyneet eräiden ryhmän jäsenten puoleen pyynnöllä, että ryhmä ryhtyisi joihinkin toimenpiteisiin työmaaterrorin lopettamiseksi, ehdotti valmistusvaliokunta ryhmäkokouksen päätettäväksi seuraavaa:

1) että ryhmän jäsenet Tanner, Aaltonen ja Harvala menisivät kenraali Waldenin luo esittämään ryhmän mielipiteen työoloista hänen hallinnassaan olevilla teollisuuslaitoksilla;

2) että talousarvion yhteydessä ryhmän taholta käsi-

tellään myöskin työmaaterrorikysymystä, ja

3) että SAK:a pyydetään hankkimaan aineistoa 2. kohdassa mainittua tarkoitusta varten.

Valmistusvaliokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

15 §.

Kokkolan työväenyhdistyksen 30-vuotisjuhla.

Esiteltiin Kokkolan työväenyhdistyksen lähettämä kutsukortti, jossa pyydetään ryhmää lähettämään edustajansa yhdistyksen 30-vuotisjuhlaan.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin, että ryhmän jäsen Salmenoja, joka menee puhumaan saottuun juhlaan, esittää juhlivalle yhdistykselle ryhmän onnittelun.

16 §.

Tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen hallituksen esitykseen laiksi tiheissä asumusryhmissä olevien vuokra-alueiden lunastamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että lain hyväksytyksi tulemista ei ole vaarannettava, ja että lain kolmannen käsittelyn yhteydessä on ryhmän taholta esitettävä eduskunnan hyväksyttäväksi ponsi, jossa hallitukselta pyydetään uutta esitystä.

Linna: Selosti asian käsittelyä laki- ja talousvaliokunnassa. Valiokunta on muuttanut hallituksen esitystä m.m. siten, että lunastusoikeutta laajennetaan niin, että nekin vuokratontin haltijat, jotka ^{ennen} v. 1931 ovat vuokramaalle rakentaneet, saavat lunastusoikeuden. Kun perustuslakivaliokunta on asettunut kielteiselle kannalle k.o. lunastusoikeuden laajentamiseen näiden, ei puhemies anna siitä väänestä ja asia menee nurin. Ehdotti että asia hoidettaisiin ryhmän puolesta siten, että ensin pidettäisiin kiinni valiokunnan mietinnöstä ja puhuttaisiin sen puolesta eduskunnassa. Kun lakia ei kuitenkaan voitaisi mietinnön mukaisena saattaa eduskunnassa päätettäväksi, palaisi se valiokuntaan takaisin. Tällöin, kun muuta mahdollisuutta ei ole, lunastusoikeutta koskeva

kohta hyväksyttävsiin hallituksen esityksen mukaisena. Kolmannessa käsittelyssä olisi ponteen nähden meneteltävä kuten v.v. ehdottaa.

Tanner: Selosti asian käsittelyä ryhmän valmistusvaliokunnassa. Siellä ei oikein hyväksytty sitä, että vuokra-alueiden lunastaminen on ulotettu myöskin kaupunkikuntia koskevaksi. Kaupungithan yleensä antavat vuokratonttien haltijoille varsin edulliset vuokraehdot.

Pyy: Kannatti Linnan ehdotusta.

Kivisalo: On toisarvoinen kysymys milloin hallituksen linjalle palataan, kun siihen on jokatapauksessa palattava, jos tästä esityksestä halutaan saada myöskin laki.

Perho: Puhui valiokunnan mietinnön puolesta. Ryhmä saisi itselleen tunnustusta, jos se ensin pitäisi kiini valiokunnan mietinnöstä, mutta vasta pakon edessä taipuisi. Yhtyi Linnan ehdotukseen.

Lepistö: Valiokuntaryhmän olisi meneteltävä asiallisten syiden perusteella. Kannatti v.v. ehdotuksen hyväksymistä.

Kulovaara: Selosti asian käsittelyä perustuslakivaliokunnassa. Laki- ja talousvaliokunnan mietinnön puolesta pitäisi taistella viimeiseen saakka.

Puheenvuorot ja puheaika rajoitettiin.

Syrjänen: Oli hallituksen esityksen hyväksymisen kannalla. Kuusankosken kunta on antanut maata vuokralle hyvin edullisilla ehdoilla.

Koponen: Tämä hallitus ei anna uutta esitystä. Asia ei päästä pitemmälle vaikka meneteltäisiinkin Linnan ehdottamalla tavalla. Yhtyi v.v. ehdotukseen.

Kivisalo: Valiokuntaryhmä on ajatellut pönnen esittämistä kolmannen käsittelyn yhteydessä.

Wiik: Valiokuntaryhmän on helppo perääntyä niiden tosiasiaain edessä, joita on esitetty. Tämä laki on jatkoa torpparivapauden toteuttamislaille. Torppareilla oli historiallinen oikeus torppiensa lunastamiseen ja hallituksen esityksessä tarkoitetut vuokra-alueiden haltijat ovat heihin rinnastettavissa.

Linna: Huomautti Lepistölle, että asiaa on koko

ajan valiokunnassa käsitelty asiallisten syiden perusteella. Huomautti että eduskunnan oikeusasiamies on toisella kannalla kuin perustuslakivaliokunta kysymyksestä, onko valiokunnalla oikeutta laajentaa hallituksen esitystä lunastusoikeuteen nähden.

Kääriäinen: Yhtyi v.v. ehdotukseen.

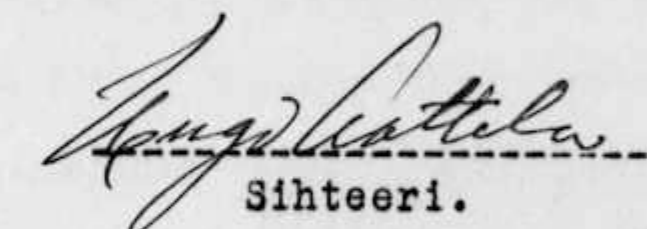
Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin 18 äänellä 9 ääntä vastaan v.v. ehdotus.

17 §.

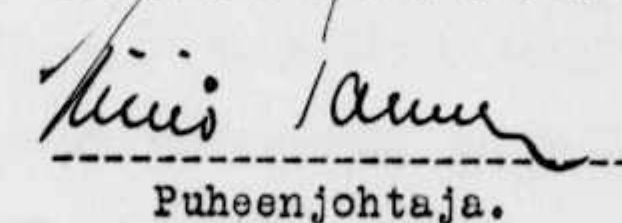
Toinen nimenhuuto.

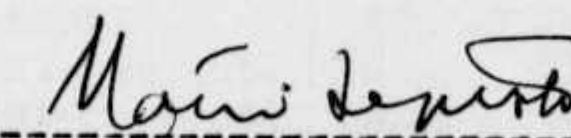
Sen johdosta, että suurin osa ryhmän jäseniä oli poistunut kokouksesta, toimitettiin toinen nimenhuuto. Poissaoleviksi merkittiin: Aarniokoski, Ampuja, Andersson, Bryggari, Eskola, Fagerholm, Hakala, Hakkila, Harvala, Hildén, Hiltunen, Komu, Kosonen, Kujala, Lastu, Lehtokoski, Lindman, Lindström, Lonkainen, Lumijärvi, Malkamäki, Malmivuori, Meriläinen, Metsäranta (sairas), Paasivuori (sairas), Pajunen, Pekkala, Pesonen, Reinikainen, Ryömä, Räsänen, Salmenoja, Sinisalo, Sirén, Sventorzetski, Toivonen, Tolonen, Turkka, Valta, Velling ja Voionmaa. Poissa oli 41 ryhmän jäsentä.

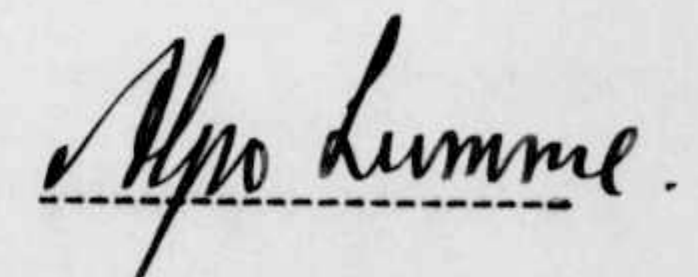
V a k u u d e k s i :

Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Puheenjohtaja.

Lähte 1 ryhtymän johtokirj: 14/11 - 35.

S U O M E N K A N S A N E D U S T A J I L L E .

Kulutusosuuskuntien Keskusliiton 19. edustajakokouksen valtuuttamina, edustaen neljännesmiljoonaista jäsenjoukkoa eli noin yhtä miljoonaa suurten väestökeskusten ja maaseudun kuluttajaa, saamme kunnioittaen esiintuoda seuraavaa:

Maamme verotusoloissa on jo pitemmän aikaa ollut vallalla epäoikeudenmukainen ja vahingollinen kehityssuunta. Välilliset verot, varsinkin vähävaraiselle kansanosalle välttämättömistä kulustarvikkeista maksettavat tulliverot, ovat kasvamistaan kasvaneet muodostuen viime vuosina aivan kohtuuttoman raskaiksi, erittäinkin kun samalla ottaa huomioon näiden väestökerroksien tavattoman alhaiseksi laskeneen palkka- ja elintason.

Tulliverotus meidän maassamme on raskaimpia koko maailmassa. Tullitulojen osuus valtion kaikista tuloista Suomessa ja eräissä muissa maissa verrattuna välittömien verojen osuuteen on viime vuosina ollut seuraava:

	SUOMI		RUOTSI		VIRO		ISO-BRITANNIA	
	Tulli-	Välitt.	Tulli-	Välitt.	Tulli-	Välitt.	Tulli-	Välitt.
	tulot	verot	tulot	verot	tulot	verot	tulot	verot
	%	%	%	%	%	%	%	%
1932	41.9	18.1						
1933	43.3	16.0	15.8	20.4	29.5	15.8	20.2	38.1
1934	44.2	14.4	14.5	18.2	29.2	15.0	22.1	35.1

Unitaksen tekemien laskelmien mukaan on Suomen tullien nimellistaso vuodesta 1929 lähtien noussut n. 60 %, josta suurin osa on tullut maanviljelystuotteiden, nahka- ja jalkineiteollisuus- tuotteiden ja eräiden finanssitullien, kuten kahvin, sokerin ja tupakan tullin osalle. Kun tullimäärien taso on kohonnut tavaroiden hintojen samanaikaisesti laskiessa, on tullien osuus tavaroiden arvosta huomattavasti kasvanut, ollen v.1929 19 %, mutta v.1935 31 %. Neljän tärkeimmän kulutustavaran: vehnän, sokerin, kahvin ja tupakan osalle tuli maassamme v.1934 54.9 % kaikista tullituloista. Tästä kaikesta huomataan, että kohtuuttoman suuri osa valtion verotuksesta on joutunut varattoman väestönosan kannettavaksi. Laajat vähävaraiset väestökerrokset ovat joutuneet kahden tekijän, toisaalta alhaisen palkkatason, toisaalta luonnottoman korkean tulliverotuksen puristukseen. Kun tavaroiden hinnat viime aikoina ovat nousseet, on tilanne muodostumassa yhä raskaammaksi.

Välillisellä verotuksella ei ole mitään varmaa teoreettisesti todettavaa ylärajaa. Yläraja ilmenee vain siinä, että kansan elinvoima alkaa heiketä, terveystila huonontua, syntyväisyys vähetä jne. Käsityksemme on, että meillä tulliverotus on jo tuon rajan saavuttanut.

Hallituksen esityksessä tullien kantamisesta vuonna 1936 hallitus esittää eräitä vähäisiä tullinalennuksia. Viljatulle- ja esitetään alennettavaksi siten, että rukiin tullia alennetaan 15 pennillä entisen liukuvan tullin enimmäismäärästä, vehnän tullia 10 pennillä, sekä jauhetun viljan vastaavasti, edelleen sokerin 25 pennillä ja kahvin 1 markalla. Miten korkeiksi esitetyt tullit edelleenkin jäisivät, osoittaa vertailu Ruotsin ja Suomen nykyään vallitsevien tullimäärien välillä:

	Ruotsi tulli Smk	Suomi tulli Smk
Jauhamaton ruis	-:43	1:25
Lesemättömät ruisjauhot	-:76	1:45
Lestyt ruisjauhot	-:76	2:25
Jauhamaton vehnä	-:43	1:35
Lesemättömät vehnäjauhot ...	-:76	1:50
Lestyt vehnäjauhot	-:76	2:40
Sokeri	-:82 - 1:10	4:50 - 5:-
Raaka kahvi	5:27	12:-

(Lisäksi on Ruotsissa asetettu vehnäjauhoille 47 p:n tuontimaksu kilolta.)

Vaikkakin Ruotsin olot jonkin verran poikkeavat Suomen oloista ja vaikka maanviljelystä Ruotsissa lisäksi tuetaan toisin tavoin, merkitsee tullien alhaisuus, ettei rasitus samassa määrin kuin meillä tule kuluttajaväestön kannettavaksi.

Käsityksemme onkin, että hallituksen esittämät tullialennukset ovat riittämättömät. Lisäksi on otettava huomioon, että nykyisen liukuvan rukiintullin alaraja on 75 p. ja yläraja 125 p. Kuten maatalousministeri Osuustoimintalehdessä äskettäin julkaistussa kirjoituksessaan huomauttaa, "esim. eräänä vuonna, jolloin tulli vaihteli 100 ja 125 pennin välillä, ostettiin ruis melkein 1 mkn keskimääräistullilla". Tässä tapauksessa, joka hyvinkin voi toistua, 110 pennin kiinteä tulli merkitsisi vain tullin korotusta. Tämä olisi mitä suurin vääryys kuluttajia kohtaan. Niinpä rukiin kiinteätä tullia mielestämme olisikin alennettava tuntuvammin kuin mitä hallitus esittää.

Tullien korkeutta arvosteltaessa on toisaalta otettava huomioon kansan hyvinvointi, so. suurten kuluttajajoukkojen etu, toisaalta kansantalouden vaatimukset, so. tuotannon jatkuvaisuus. Maatalousministeri on vakuuttavasti osoittanut, että vähäisestä viljatullien alennuksesta maataloutemme ei nykyisessä tilanteessa joutuisi kärsimään, päinvastoin tällainen alentaminen olisi välttämätöntä, ellei tahdota ajautua liikatuotannon synnyttämään umpikujaan, so. viljan hintojen romahtamiseen. Toisena mahdollisuutena häämöttää kylläkin rukiin vienti asianomaisin korkein vientipalkkioin, jommoiseen tilanteeseen on jouduttu mm. Ruotsissa, jossa vehnän ja rukiin ylijäämän selvittelystä aiheutuvat kokonaistappiot v.1935 on arvioitu Ruotsin oloihin katsoen valtavaksi summaksi, 75 milj. kruunuksi. Ilman muuta lienee selvää, että vienti ei sovellu meidän viljelysoloillemme.

Sekä tuottajain että kuluttajain etu siis vaatii tällä hetkellä viljatullien alentamista. Katsoen tulliveron korkeuteen olisi myös eräitä finanssitulleja, kuten sokerin, kahvin ja bensiinin samoin kuin hallituksen esityksessä mainittujen ja mahdolli-

Lisä 2 ryhman pöytäkirja. 14/11-35

Eduskuntaryhmälle.

Arvoisa eduskuntaryhmä.

Ruon ja Viipurin välinen maantie on kovin huono ja mahdoton korjata kunnolliseksi ajotieksi. ~~Te~~ Tehdasteollisuuden jatkuva lisääntyminen Vuoksen laaksossa ^{kuittikin} sitä kipeästi kaipaasi. Sillä onhan kaikille tunnettua, että maamme huomatuimmat valtion tehtaat ovat juuri täällä. Ja nusia yksityisten osakeyhtiöiden ^{tehtaita} on myös sinne perustettu. Tästä johtuen sinne virtaa suuret työväenjoukot ympäri maata työtä etsimään. Vaikka työtä onkin ollut kesän aikana entistä runsaammin saatavana, ei työttömyys kuntamme alueella siitä huolimatta ole kokonaan poistunut. Tämä johtuu siitä, että on olemassa henkilöitä, joille ei ole mahdollista saada suurista työpaikoista työtä. Kesällä on meillä suuret työväenjoukot sesonkitöissä uutisrakennuksilla, mutta rakennustyöt ovat yleensä supistettuja talven aikana, kuten Rouhiala O/Y:n työmaat ja Outokummun kuparitehtaat j.n.e. Samoin on Kankopään tehdas jo käynnissä, joten ulkotyöväkeä jää tulevan talven aikana työttömiksi.

Kunta on säännöllisesti joka vuosi huolehtinut työn saannista vointinsa mukaan, mutta ensi talvi näyttää vähän synkemmältä, sillä vierailta paikkakunnilta siirtyneet työläiset ovat asettuneet sinne asumaan ja näitten työhön sijoittaminen käy vaikeaksi ilman valtionapua eikä kunnalla itsellään ole suurempaa työtä tarjottavana. Samoin ei kunta tosiasiallisesti itse ole syypää tämän väen ^{kehitty-}miseen.

Edellämainittuun viitaten olisi Jääski - Kilpeenjokivälisen maantietyön käyntiinpano välttämätön kuluva talven aikana.

Olemme kuulleet, että valtiovarainvaliokunta on ensilukemisessa hyljännyt edustaja Kuittisen ja edustaja Ikonen rahaasia-aloitteen sillä perusteella, ettei tämän työn tutkimukset ole vielä selvät ja toisena perusteluna on, että

[illegible][illegible]

valmistetun kappaleen
käsittelyä varten - Käsittely-

Minimukset ole vielä selvät ja toisena perustelu on, että rahassa-aiottu ~~ei~~ alia perustella, ettei tähän tyn tut- lukemiseen pyijännnyt edusta ja Kuitin ja edusta ja Kos- Olemme kunnioit, että valtiopäiväliikunta on ens-

tyt pätäisi tulla hallituksen esityksinä. Tämän johdosta on meillä sanottavaa seuraavaa:

Tämän tien tutkimukset ovat olleet käynnissä useita vuosia. Jääskén kunnanvaltuusto on tämän tien tarpeellisuudesta ja vanhan tien korjaamisesta tehnyt monta päätöstä. Viimeinen päätös on 20 p:nä toukokuuta 1935, josta jäljennös muiden asiakirjojen mukana on kulkulaitosjaostolla. Tässä kokouksessa kuntamme hyväksyi Viipurin tie- ja vesirakennushallituksen ^{tutkimuksissa} ~~piirustukseen~~ esiintyvän läntisen suunnan. Tämän jälkeen kyllä eräät yksityiset olisivat halunneet tien ^{toiseen suuntaan} ~~omaa kotinsa~~ kautta ja nämä ovat sitten valituksillaan ~~saaneet tämän vesirakennushallituksen~~ Kunnanvaltuusto tämän kuun 11 p:nä tarkasti uudelleen valtuuston päätöksen tästä kysymyksestä ^{samalla} ~~siinä~~ kun meidät tänne valtuutti ja taaskin aivan yksimielisesti näki ehdottamansa suunnan oikeaksi. Olemme jo vuosikansia odottaneet tie- ja vesirakennushallitukselta tämän välttämättömän tietyön alkamista, mutta se on aina jatkuvasti viipynyt. Kai siitä johtuen, ovat eräät yksityiset edustajat eduskunta-aloitteella asiaa kiirehtineet. Mukaan liitetty valtuuston kokouspöytäkirja osoittaa ne ajatukset, mitä olemme asiasta sanoneet.

Näin ollen anomme kunnioittaen, että arvoisa eduskunta-ryhmä ottaisi meidän toivomuksemme huomioon ja hyväksyisi 1936 tulo- ja menoarvion tarkoituksaan esitetyn määrärahan.

Ellei valtiovarainvaliokunta voisi budjetin yhteyteen esityksen mukaisesti varoja ottaa, niin pyydämme hyväntah- toisesti työttömyysmäärärahoja määrättäessä tämän tietyön huomioon otettavaksi kuluvan vuoden aikana.

Jääskessä 12 p:nä marraskuuta 1935.

Kusti Hel'evuo.

Matti Ahtiainen.

Thomas Jyrkinen.

Lute 14/11 - 35-jähriger

Pöytäkirja Jääsen kannanvaltuuston kokouksesta, joka pidettiin valtuuston kokous- huoneessa marraskuun 11 p:nä 1935.

Maapuvilla oli 28 valtuutettua. Poissa
olivat Toivo Salakka, joista Toivo Salakka
oli ilmoittanut lailliset esteen.

Puhetta johti Heikki Tuomola. ja pöytäkirjaa piti Y. Hatakka.

Kun oli todettu, että kokous oli määrättyllä tavalla ilmoitettu ja saapuvilla olevien jäsenten lukumäärään nähden päätösvaltainen, valittiin pöytäkirjan tarkistajiksi valtuutetut Matti Ahtiainen ja Tommi Jyrkinen.

18 \$.

Työttömyysasiat:

Koska kuntamme alueella on huomattavasti lisääntynyt taas työttömyyttä, niin esitti valtuutettu Juho Kuittinen, että kunnanvaltuuston puolesta olisi kiirehdittävä Jääskén - Viipurin välisen maantien teettämisestä, josta valtuusto jo aikaisemmin on lausuntonsa antanut.

Vahtuusto asiasta keskusteltuaan päätti yksimielisesti ottaa asian kiireellisenä käsiteltäväksi ja lähettää Helsinkiin Eduskuntaryhmien puheenjohtajain, Kululaitosten ja yleisten töiden Ministeriön sekä Tie- ja Vesirakennushallituksen puoleen 3 henkisen lähetystön kiirehtimään Jääskén - Viipurin välisen maantien tekoasiaa, koska sillä voitaisiin huomattavasti helpottaa kuntamme alueella olevaa työttömyyttä ja toiseksi, kun sanottu tie on kovin märkinen ja kurvinen sekä kun tien huonouden takia käy liikenne kohta hengenvaaralliseksi monien suurten kurvien takia, liikenteen huomattavasti lisääntyessä.

Mainittuun lähetystöön valittiin yksimielisesti sähkömestari Kusti Helevuo, maanvil. Matti Ahtiainen ja rakennustyömies Tommi Jyrkinen, joille ote tästä pöytäkirjasta valtakirjaksi annetaan. Varalle valittiin liikemies Juho Patjas.

Pöytäkirja tehty Jääskén kunnan työtömyyslautakunnan kokouksessa Työnohtaja Kerkolla Ensossa 12 päivä Marraskuuta 1935 saapuvilla olivat seuraavat lauantakunnan jäsenet: A. Louhivuori puheenjohtaja ja jäsenet Juho Kiiveri, Matti Ah-tiainen, Kusti Frigt, Toivo Storkkila, Jussi Hallikas, Kusti Helevuo ja Toumi Jyrkinen.

18.

25.

34.

4.3.

5 \$

62.

78.

Päätettiin kääntyä Kulkulaitosministerin ja Tie- ja vesirakennushallinnon puoleen anomuksella että ne koettaisivat saada teon alle maantien Jääski - Kilpeen- joki - Viipuri. Jääskin kunnan alueella. Tätä anomus- taan perustelea Työttömyyslautakunta sillä että nyt on jo työttömiä Jääskessä 50 kpl. ja kun loppuvat sel- laiset suuret työt kun Rouhiala O.Y. voimalaitos, Kupa- ri ja Rautatehtaan työt, niin ilmaantuu työttömiä useam- pia satoja, joiden varatöihin sijoittaminen tulee kun- nalle jo ylivoimaiseksi. Tämän vuoksi olisi välttämä- töntä että valtiovallan taholta järjestettäisiin suurem- pi työmaa johon voitaisiin sijoittaa kuntamme työttömiä.

11 §.

Hulda Hämäläinen Takala

Pöytälauselma kansalliskiihkoa ja fascismia vastaan.

N. 800 kansalaista Helsingistä kokoontuneina Akateemisen Sosialistiseuran kutsusta marraskuun 11 p:nä 1935 - aselevän 17-vuotispäivänä - Helsingin Työväentalon juhlasaliin käsittelemään toimenpiteitä kansalliskiihkoa ja fascismia vastaan, lausuvat käsityksensä seuraavaa:

Kokous toteaa:

että kansanvaltaiseen valtiojärjestykseen kansalaisten tasa-arvoisuuden ja samojen oikeuksien ohella kuuluu vähemmistökansallisuuden tasa-arvoisuus enemmistökansallisuuden kanssa, jonka tasa-arvoisuuden ainoastaan vähemmistökansallisuuden itsemääräämisoikeus saattaa täydellisesti toteuttaa;

että näitä oikeuksia meidän maassamme vakavasti uhkaa fascistinen liike, joka jo tuhottuaan suuren osan kansalaisten kansanvaltaisista oikeuksista, vieden laajoilta työtätekevilta kansankerroksilta heidän oikeutensa vapaasti käsitellä ja tutkia useita yhteiskunnallisia ja sivistyksellisiä kysymyksiä, nyt entistä enemmän kääntyy maamme ruotsalaista vähemmistökansallisuutta vastaan pyrkien hävittämään sille perustuslaissa taatut oikeudet niin kulttuurityöhön kuin muihinkin kansalaisoikeuksiin nähden;

että fascistinen liike, jota meillä lähinnä edustavat kansallinen kokoomuspuolue sekä sen apulaisina IKL ja siihen kuuluva fascistinen ylioppilasjärjestö AKS, näillä kiihkokansallisilla pyrkimyksillään, joissa se saa apua useilta muiltakin porvarillisilta puolueilta, pyrkii aikaansaamaan uuden lapualaisliikehtimisen, jolla maamme kansanvaltainen valtiojärjestys lopullisesti hävitettäisiin ja kansamme uhrattaisiin fascistisen Saksan sotasuunnitelmien hyväksi.

Sentähden kokous vaatii:

1. että maamme ruotsalaiselle vähemmistökansallisuudelle taataan perustuslain 14 §:ssä taattu tasa-arvoisuus, joka edellyttää sen itsemääräämisoikeutta omista asioistaan;
2. että turvataan sille kuuluvat luonnolliset demokraattiset oikeudet: oikeus omakieliseen kulttuurityöhön, mihin kuuluu ennenkaikkea - kuten maamme suomalaisellekin kansallisuudelle - täydellinen omakielinen yliopisto- ja kouluopetus, osaoikeus Helsingin Yliopistoon ja Teknilliseen Korkeakouluun; edelleen oikeus virkamieheksi oloon kansallisuuteen katsomatta ja ruotsinkielien säilyttäminen maan toisena virallisena kielellä; nämä oikeudet on tarpeen vaatiessa erikoisilla laeilla turvattava;
3. että päättävästi torjutaan fascistien pyrkimykset meidän kansanvaltaisen valtiojärjestyksemme hävittämiseen ja kansamme uhraamiseen fascistisen Saksan sotasuunnitelmia palvelemaan; maamme työtätekevälle väestölle on palautettava perustuslaissa taatut kansanvaltaiset oikeudet.

Kokous kehoittaa kansanedustajia ja kansanvallan ja rauhan kannalla olevia kansalaisia ja järjestöjä kaikkialla maassa kokouksia järjestämällä sekä muilla tavoin toimimaan näiden vaatimusten ja kaikkien kansanvaltaisten oikeuksien ja rauhan puolesta fascistista uhkaa vastaan.

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 21 p:nä marraskuuta 1935. Saapuvilla olivat: Aaltonen, Aattela, Hakkila, Komu, Koponen, Kuusisto, Lehtokoski, Linna, Lonkainen, Marttila ja Tolonen sekä puolue toimikunnan jäsen Wiik. Puhetta johti Hakkila ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Puheenjohtajien Tannerin ja Pekkalan esitettynä ollessa valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Hakkila.

2 §.

Oriveden Pappilankylän ty:n kirjelmä.

Esiteltiin Oriveden Pappilankylän ty:n johtokunnan ryhmälle lähettämä kirjelmä, jossa selostetaan yhdistyksen vaikeaa taloudellista asemaa ja pyydetään, että ryhmän jäsenet luovuttaisivat jonkun summan rahaa esim. yhden päivän palkan yhdistyksen taloudellisen aseman tukemiseksi. (Liite 1.)

Päätettiin ettei asia anna aiheutta toimenpiteisiin.

3 §.

Lomanpyyntö.

Kunnallisen tehtävän vuoksi pyysi ryhmän jäsen Peltonen vapautusta eduskuntatyöstä 23/11.

Pyyntöä puolletaan.

4 §.

Kirjelmä TUL:n liittotoimikunnalle.

Sen johdosta, että TUL-lehden numerossa 46 liiton sihteeri kirjoituksessaan: "Onko työläisurheilu hengetöntä?" lausuu m.m. "Eikä se valtioavun ehtokaan ole TUL:n keksintöä. Von Born sen esitti ja meikäläinen ryhmä hyväksyi. Olisi näyttänyt kovin tuhmalta, jos vähäpätöinen TUL olisi ryhtynyt kapinoimaan puolueen eduskuntaryhmää vastaan jättämällä ehdot hyväks-

symättä", ja että eräät TUL:n puhujat m.m. liiton sihteeri ovat puheissaan antaneet ryhmästä sellaisen kuvan, että ryhmä olisi pakoittanut TUL hyväksymään ne ehdot, jotka hallitus asetti valtioavun saantia varten, päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmän puolesta lähetettäisiin TUL:n liittotoimikunnalle kirjelmä. Kirjelmässä ensinkin selostettaisiin von Bornin ehdotuksen hyväksymisen vaiheita ja osoitettaisiin, että eräät ryhmän jäsenet asettuivat yhteyteen eräiden TUL:n liittotoimikunnan jäsenten kanssa, jotka sinä päivänä, kun von. Bornin ehdotuksesta äänestettiin, olivat eduskunnan parvekkeella. Keskustelussa olivat TUL liittotoimikunnan jäsenet kannattaneet von Bornin ehdotuksen hyväksymistä. Kirjelmässä todettaisiin lisäksi, että TUL liittokokous on antanut ryhmälle tunnustuksen sen toiminnan johdosta valtioapuasiassa. Edelleen kirjelmässä torjuttaisiin kaikki väitteet siitä, että ryhmä olisi "pakoittanut" TUL:n hyväksymään nykyiset valtioavun saannin ehdot. Sitten lausuttaisiin TUL:n liittotoimikunnalle toivomus, että se saataisi ryhmän tietoon liittotoimikunnan kannan valtioapukysymykseen nähden ennenkuin asia joutuu talousarvion yhteydessä käsiteltäväksi. Ja lopuksi toivottaisiin, että liittotoimikunnan toimesta laadittaisiin liiton sihteerin kirjoituksen johdosta oikaisu TUL-lehteen. (Kirjelmän jäljennös liite 2)

5 §.

Yksityisten oppikoulujen valtioavun koroittaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrittäminen yksityisten oppikoulujen valtioavun koroittamiskysymykseen.

Valtiovarainvaliokunta ehdotti valtioapua koroitettavaksi 2000 markalla luokkaa kohti ja suuri valiokunta 4000 markalla luokkaa kohti.

Aattela: Ehdotti että ryhmä kannattaisi valtiovarainvaliokunnan mietinnön hyväksymistä.

Aaltonen: Ehdotti että ryhmä kannattaisi suuren valiokunnan mietinnön hyväksymistä.

Konu: Yhtyi Aaltosen lausuntoon.

Keskustelun päätyttyä todettiin, että v.v. on suuren valiokunnan mietinnön hyväksymisen kannalla.

6 §.

Lippulain aikaansaaminen.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi perustuslakivaliokunnan mietinnön hyväksymistä lippulain säätämistä koskevassa asiassa. Valiokunta ehdottaa sekä ed. Wiikin että ed. Lahdensuon lippulain säätämistä tarkoittavien aloitteiden hylkäämistä ja lausuu toivomuksen, että hallitus antaisi asian johdosta esityksen, jossa sallittaisiin valtakunnan lipun ohella muunkinlaisten lippujen käyttö.

7 §.

100 miljoonan markan myöntäminen perushankintoja varten.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä kannattaisi valtiovarainvaliokunnan sos.-dem. jäsenten vastalauseessa tehtyä ehdotusta, että eduskunnan ei olisi myönnettävä kuluvan vuoden lisämenoarviossa 100 miljoonaa markkaa armeijan perushankintoja varten.

8 §.

Ryhmäkuri.

Sen johdosta, että ryhmän jäsenet Hakala ja Ryömä olivat poissa äänestyksestä, jossa ratkaistiin perustuslakivaliokunnan mietinnön hyväksyminen lippukysymystä koskevalta osalta, päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että tov. Hakalalle ja Ryömälle annettaisiin muistutus.

V a k u u d e k s i :

Kari Aattela
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Uuno Aaltonen
Kokouksen puheenjohtaja.

Oriin 10/11. 35
Liite 1 o. v. pöytäkirja: 21/11-35

Arv. Sos. dem. Eduskuntaryhmä, Helsinki

Oriin, Pappilankylän Työ-yhdistys
Toukok. 4. (Hämeen polk. valipöytä) Yhdistys
pöytä Sos. dem. Eduskuntaryhmälle esillä se-
raa:

Yhdistyksen on hyvin vaikeassa talou-
dellisessa asemassa. Kansalaisodan yhteydessä
se menetti toimintansa. Muusi ajankäytön
uusi toimintala päätettiin syysk. 1928. Silloinen
korkeitten konjunktuurien vallitessa tulo-
tulo kalliiksi. Velka nousi n. 200000:- mark-
kaa. Pääasiallisia laina 125000:- (n. 100000:- mark-
kaa) ja 50000:- mark. porvarillisten pankkien ja
loput yksityisiltä ja järjestöiltä. — Putouksen
tuttua joutui yhdistys vaikeuksiin korkojen suu-
rituksissa yksityispankkien laenat kun vielä
olivat 10 v. kuolevelkoja. Putouksen olos-
suvien takia täytyi viimeksiin laimin-
taajain ottaa velkoja siinä määrässä n. 47000:- mark-
asta yhdistys olisi velvollinen suorittamaan kes-
k. 1934 Wäkevaraisille takajille, vaan ei ole voinut.
Tällä aikaa lisäintyivät myös korkeat Hä-
meen Työ. Säästöpankit, niin että ne tähän
mennessä ovat ottaneet kullekin noin 1 vuoden
säätin. Tulevan vuoden eloku. lopulla näki
Työ. Säästöpankki maaseuran velosmittauspää-
töksen lainalle, sekä 7% korolle 1/7.34 - 1/7.35. Tark. 8750:-
— Jatkuvasti kehitetyn maatalouden toimintansa tuloil-
la (kasa ajatkin kassatointia) ja jouluk. 1 p:nä pidettiin
viisi arpaista (10000 k. & l.) arpojen myyntitil-
la. Kassa oli enint. 10%.

olemma kiinteenkin voineet tästä rästistä suorittaa tähän mennessä 6,700 mk. ja loput varat kassaan lainaten johtokunnan jäseniltä, niin että selosmittaus tuli tällä kertaa välttetyksi, mutta puolivuosikokos on taas lähestymässä.

Pelaajan väkän väistyksen ja paatuamme näyttämötoimintamme jatkuvasti kehitettyä suomalaisoloihin kalleen kuruuttavan kassalle ja paaden paikkakunnan yleisön jalkapallon seuran sen osalle, olemaan siinä paaden väkän välisen tuloalutteen, paikkakunta, niin oleyaajat kuin näyttämön henkilöt ja yhdistykseen muut toimijat kun submittavat kaiken työn ilman mitään palkkaa, ja näyttämötoimintaa ympäri vuoden, kassan aikana kiittäen olemaan kassasta päättäneet edelleen pila talon omiassa kassassa ja taloudellisesti toiminnassa rennuit keireillä. Kun kiittäen taittelunne, päättäneet edes kassan kassassa vapautumisen jolloin olisi jo taittelun valoisuuden tuntuista, paatti johtokunta sen että arv. sos. dem. talouskuntaryhmä, joka tykkäsi oikeaan asemaan katsuen, päätti si rakollisesti tukea yhdistystämme, lahjoittamalla tarkoitukseen yhden päivän palkan, josta sopivaksi harkittamassa pään.

Tämä lausumuksemme on tarkoitettu ryhmän kaikille niille jäsenille jotka taloudellisesti ovat asemassa, että voisivat joutua kassan raskuus tehdä.

Lusioollinen vastaus, toivotun laajoi tulon muodossa, - osoittamun: Oireis as.

Sos. dem. puolueen ohjelmassa:
Arvidus Pappilankylän Työryhmä, Taisto, s. y.
Taisto Oskari
(pää. p. m.)
Hugo Mäkelä
(pää. p. m.)

Liite n. 2. p. 11 - 35
si, kassasti ryhmä näinollen von Bornin ehdotuksen puolesta.

2. TUL:n liittokokous on antanut tunnustuksensa ryhmän toiminnalle valtioapuna.

3. Ryhmä torjui todutenvastaisina kaikki väitteet siitä, että ryhmä olisi "pakoittanut" TUL:n hyväksymään nykyiset valtioavun saantia ehdot.

Työväen Urheiluliiton Liittotoimikunta,

4. Ryhmä toivoo saavansa tietoonsa arv. Helsinki.

toimikunnan kannan valtioavun nähden ennenkuin asia joutuu eduskunnassa talousarvion yhteydessä käsiteltäväksi.

5. Liiton toivomus, että sihteerinä olisi...
Sen johdosta, että TUL-lehden numerossa 46 liittone sihteerin kirjoituksessaan "Onko työväenurheilu hengetöntä?" lausuu m.m. "Eikä se valtioavun ehtokaan ole TUL:n keksintöä. Von Born sen esitti ja meikäläinen ryhmä hyväksyi. Olsi näyttänyt kovin tuhmalta, jos väkijäseninen TUL olisi ryhtynyt kapinoimaan puolueen eduskuntaryhmää vastaan jättämällä ehdot hyväksymättä.", ja että eräät TUL:n puhujat m.m. liiton sihteerit ovat puheissaan antaneet ryhmästämme sellaisen kuvan, että ryhmä olisi pakoittanut TUL hyväksymään ne ehdot, jotka hallitus asetti valtioavun saantia varten, on ryhmämme kokouksessaan 21 p:nä marraskuuta kiinnittänyt tähän tahdittomaan ja epäasialliseen kirjoitteluun ja julkisissa puheissa esitettyihin väitteisiin huomiota ja päättänyt arv. Liittotoimikunnallenne esittää seuraavaa:

1. Mitä tulee liittonne sihteerin TUL-lehden n. 46 koskettelemaan von Bornin 13/12-33 tekemään ehdotuksen, joka kuului: "Edellyttäen, etteivät Työväen Urheiluliitto ja sen alaosastot liity poliittisiin järjestöihin tai muuten järjestöinä osallistu poliittiseen toimintaan, eduskunta lausuu" j.n.e kuten valtiovarainvaliokunta oli ehdottanut", hyväksymiseen haluamme ensinäkin huomauttaa, että useat ryhmämme jäsenet asettuivat ennen äänestystä yhteyteen eräiden eduskunnan parvekkeella olleiden TUL:n Liittotoimikunnan jäsenten kanssa tiedustellen heidän mielipidettään sanotusta ehdotuksesta. Kun saapuvilla olleet Liittotoimikunnan jäsenet puolsivat ehdotuksen hyväksymistä ja kun ehdotuksen hyväksytyksi tulemisella estettiin edustaja Leppälän TUL:n valtioavun

FOI b7D, b7E, b7C, b7A

ryhän toiminnalle valtiopoliisissa.

3. Ryhmä torjui todustenvastaisina kaikki väitteet siitä, että ryhmä olisi "pakoittanut" TUL:n hyväksymään nykyiset valtioavun saannin ehdot.

4. Ryhmä toivoo saavansa tietoonsa arv. Liitto-
toimikunnan kannan valtiopuun nähden ennenkuin asia jou-
tuu eduskunnassa talousarvion yhteydessä käsiteltäväksi.

5. Lopuksi toivomme, että sihteerinne edellämaini-
tusta, sisällöltään omittuisen ja virheellisen kirjoituksen
johdosta toimestanne laaditaan oikaisu TUL lehteen.

Helsingissä 29 p:nä marraskuuta 1935.

Kunnioittaan:

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä.

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Baro Vantoni

TYÖVÄEN URHEILULIIHTON
TAMPEREEN PIIRIKUNTA R.Y.
 TAMPERE

Tampereella Marraskuun 17 p. 1935.

Sosialidemokraattinen Eduskuntaryhmä.

Helsinki.

Hyvät toverit.

Ohellisena seuraavan piirimme työläisurheilijain yleisen kokouksen päätöslauselman selvittelemään lähetämme kohteliaimmin ryhmällemme, joka selvittää piirimme työläisurheilijain mieltä pidettävä ns. valtakunnan urheiluliitto kysymykseen.

Merkitsemme

Toverillisesti
 TYÖVÄEN URHEILULIIHTON
 TAMPEREEN PIIRIKUNTA

Kari Penttinen

Tampereella marraskuun 5 p.1935.

Sosialidemokraattiselle

E d u s k u n t a r y h m ä l l e .

H e l s i n k i .

Kun on odotettavissa, että valtion talousarvio käsittelyn yhtey-

dessä tulee esille myöskin ns. valtakunnan urheiluliitto kysymys, on

TUL:n Tampereen Piirin työläisurheilijat kokouksessaan - jonka enem-

-mistön muodostivat aktiivi urheilijat-marraskuun 3 päivänä 1935 kä-

-sitelleet mainittua kyäymystä ja lausuvat sen johdosta käsätykse-
nään seuraavaa:

- Valtakunnan urheiluliitto hanke johtaisi työläisurheiluliiket-
-tämme rajoittaviin toimenpiteisiin, joiden tuloksena mm. ilmeisesti
pakoitettaisiin liittomme jäsenet ottamaan osaa kansainvälisiin kil-
palluihin yhdessä porvari urheilijain kanssa. Tässä yhteistoiminnassa
näemme vaaran, joka vieroittaisi jäsenjoukkomme varsinaisesta työ-
läisurheilusta. Kun me olemme pystyneet kasvattamaan joukkoihin ruu-
miillista kuntoisuutta ja luokkatietoisuutta, on porvariston taholta
keksitty jälleen keino tämän kehityksen kulun estämiseksi. Silloin
kun joukkojemme luokkatietoisuus himmenee, kasvaa myöskin välinpitä-
mättömyys joukoissa, ja sen seuraukset ovat tuhoisat koko työväenliik-
keen tulevaisuudelle.

- Niin kauan kun työtätekevän luokan ja omistavan luokan välil-
-lä on olemassa eroittamaton kuilu, ei myöskään työläisurheilu voi so-
petua yhteistyöhön natsismia ihailevan porvari urheilun kanssa. Urhei-
lu suoritukset sinänsä eivät ole sen paremmin porvarillisia kuin so-
sialistisiaakaan, mutta niiden välille muodostaa niiden erilainen
aatesisältö ylipääsemättömän kuilun. Työläisurheilun tehtäviin kuu-
luu laajojen työläisnuoriso joukkojen mukaan vetäminen tehdaslai-
tosten työsaleista, samoin kuin maaseudun vähäväkisen asujamiston kes-
kuudesta, määrätietoisen nuorumiin liikunta kasvatustyön piiriin. Por-
varillinen ennätys urheilu on taas yksilö palvontaa, sanan korkeimmas-
sa merkityksessä, se on omiaan lietsomaan kansallis- ja rotuvihaa eri-
kansojen keskuudessa, siitä on useita selviä esimerkkejä olemassa.

Kiihkoisänmaallisten väitteet maamme työläisurheilijoitten
epäisänmaallisuudesta ovat myös pohjaa vailla, sillä liittomme urhei-

lijat ovat mm. ulkomaisissa edustustehtävissään esiintyneet täysin suomalaisina- valtakunnan lippu rinnassaan- joskin kansainvälisessä muttei natsionalistisessa hengessä.

Kaiken edelläolevan perusteella kokous toteaa:

- 1/ Että TUL:lla ei ole mitään aihetta yhtyä suunnitella olevaan valtakunnan urheiluliittoon, koska on todennäköistä, että liittomme toiminta vapautta tällöin tärkeiltä osilta tullaan rajoittamaan,
- 2/ kokous kehoittaa sosialidemokraattista eduskunta ryhmää tekemään voitavansa-asian tullessa eduskunnassa esille- että TUL:n itsenäisyys taataan, ja että sille tasavertaisena muiden urheilujärjestöjen kanssa myönnetään täysi toimintavapaus ja sen ansaitsema taloudellinen tuki,
- 3/ kokous vaatii, että TUL:n liittotoimikunta tarkoin seuraasi asiain kehitystä ja antaa tarkat selitykset sen kulusta jäsenjoukoille,
- 4/ edelleen kokous lausuu kehoituksen kaikille TUL:n Piirikunnille, että ne keskuudessaan käsittelevät asiaa ja tekisivät kysymyksen periaatteellisen puolen joukoille täysin selväksi.

(Edelläoleva päätöslauselma selvityksineen päätettiin julkistaa Sos. dem. eduskunta ryhmälle, TUL:n liittotoimikunnalle, kaikille työväen sanomalehdille ja TUL urheilulehdelle)

TUL:n Tampereen Piirin Työläisurheilijain

Yleisen kokouksen valtuuttamana.

Baari Viikari

Mäkinen

Jouko Rantunen

Jouko Rantunen

Jouko Rantunen

Pöytäkirja.

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 21 p:nä marraskuuta 1935. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Ampuja, Andersson, Harvala, Kujala, Lumijärvi, Metsäranta (sairas), Paasivuori (sairas), Pekkala, Perho, Salmenoja, Sventorzetski, Syrjänen, Tanner, Velling ja Voionmaa. Puhetta johti Hakkila ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Hakkila ryhtyy kokouksen puheenjohtajaksi.

Puheenjohtajien Tannerin ja Pekkalan esitettynä ollessa ryhtyi tov. Hakkila v.v. esityksestä kokiuksen puheenjohtajaksi.

2 §.

Kirjelmä TUL:n liittotoimikunnalle.

Sen johdosta, että TUL-lehden numerossa 46 liiton sihteeri kirjoituksessaan: "Onko työläisurheilu hengetöntä?" lausuu m.m. "Eikä se valtioavun ehtokaan ole TUL:n keksintöä. Von Born sen esitti ja meikäläinen ryhmä hyväksyi. Olisi näyttänyt kovin tuhmalta, jos vähäpätöinen TUL olisi ryhtynyt kapinoimaan puolueen eduskuntaryhmää vastaan jättämällä ehdot hyväksymättä" ja että eräät TUL:n puhujat m.m. liiton sihteeri ovat puheissaan antaneet ryhmästä sellaisen kuvan, että ryhmä olisi pakoittanut TUL hyväksymään ne ehdot, jotka hallitus asetti valtioavun saantia varten, ehdotti v.v. että TUL:n liittotoimikunnalle lähetettäisiin kirjelmä. (Viittaus kirjelmän sisältöön sekä jäljennös kirjelmästä nähtävänä v.v. pöytäkirjasta 21/11-35)

Toivonen: Yhtyi v.v. ehdotukseen vaikka olikin sitä mieltä, että Kostiainen on tavoiltaan parantumaton.

Kivisalo: Kannatti v.v. ehdotusta. Ellei kirjelmä johda toivottuun tulokseen, on ryhmän palattava asiaan.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin yksimielisesti

sesti v.v. ehdotus.

3 §.

Läsnäolo-oikeus.

Oikeutta olla saapuvilla ryhmäkokouksessa pyysi Kusti Peltonen, suosittelee Linna.

Pyynnön suostuttiin.

4 §.

Yksityisten oppikoulujen valtioavun korottaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määräämisen hallituksen esitykseen yksityisten oppikoulujen valtioavun korottamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannataisi suuren valiokunnan mietinnön hyväksymistä.

Rantala: Ehdotti että ainakin valtiovarainvaliokunnan meikäläisille jäsenille annettaisiin asiassa "vapaat kädet" koska he ovat olleet toisella kannalla kuin suuri valiokunta.

Aattela: Kannatti Rantalan ehdotusta.

Bryggari: Oli valtiovarainvaliokunnan mietinnön hyväksymisen kannalla.

Reinikainen: Kaikille ryhmän jäsenille olisi annettava "vapaat kädet".

Kuittinen: Yhtyi edelliseen.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin v.v. ehdotus sillä lisäyksellä, että ryhmän jäsenille annettiin tässä asiassa "vapaat kädet".

5 §.

Lippulain aikaansaaminen.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin kannattaa perustuslakivaliokunnan mietinnön hyväksymistä lippulain säätämistä koskevassa asiassa. Valiokunta ehdottaa sekä ed. Wiikin että ed. Lahdensuon lippulain säätämistä tarkoittavien aloitteiden hylkäämistä ja lausuu toivomuksen, että hallitus antaisi esityksen, jonka mukaan sallittaisiin valtakunnan lipun ohella muunkinlaisten lippujen käyttö.

6 §.

Ryhmäkuri.

Sen johdosta, että ryhmän jäsenet Hakala ja Ryömä olivat poissa äänestyksestä, jossa ratkaistiin perustuslakivaliokunnan mietinnön hyväksyminen lippukysymystä koskevalta osalta, päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti antaa Hakalalle ja Ryömälle muistutus.

Hakala: Ilmoitti vastalauseensa muistutuksen johdosta, koska oli yrittänyt äänestää, mutta hukan myöhästyttyään nimenhuudosta, ei saanut jättää uurnaan lippuaan, koska varapuhemies Hakkila oli sen työjärjestyksen mukaisesti evännyt.

7 §.

Alajärven Menkijärven ty:n asia.

Sen johdosta, että Alajärven Menkijärven työväenyhdistys oli lainvastaisella tavalla menettänyt talonsa, pyysi ryhmäkokoukseen saapunut tov. Kusti Peltonen, että ryhmä ottaisi asian käsiteltäväkseen.

Bryggari: Ehdotti, että ryhmän toimesta hankittaisiin asiaa koskevat asiakirjat ja sen jälkeen ryhmä ottaisi asian käsiteltäväkseen.

Penttala: Ehdotti, että ryhmä kehoittaisi puoluetoimikuntaa hankkimaan k.o. asiakirjat ja että ryhmä valitsisi kolme henkeä käsittävän toimikunnan asiaa hoitamaan.

Turkia: Asia kuuluu kiistattomasti puoluetoimikunnalle.

Komu: Yhtyi edelliseen.

Wiik: Ilmoitti, että puoluetoimikunta on jo monta vuotta hoitanut tätä asiaa.

Hiltunen: Asia on sen laatuinen, että myöskin ryhmän olisi siihen puututtava.

Bryggari: Vaikka asia jättäisi edelleen puoluetoimikunnan hoidettavaksi, olisi ryhmän v.v. seurattava jutun kehittymistä.

Valta: Puoluetoimikunnan on hoidettava tämä asia.

Pyy: On tapahtunut niin suuri oikeudenlouk-
kaus, että ryhmän olisi siihen tartuttava. Kannatti
Penttalan ehdotusta.

Kusti Peltonen pyysi lupaa puheenvuoron käyt-
tämiseen. Luvan saatuaan hän selosti asian eri vaihei-
ta. Toivoi että ryhmän puolesta talousarvion käsitte-
lyn yhteydessä asiasta eduskunnassa puhuttaisiin.

Keskustelun päätyttyä todettiin, että asian
hoitaminen kuuluu puoluetoimikunnalle, ja, jos aihetta
ilmaantuu, puuttuu myöskin ryhmä asiaan.

8 §.

100 miljoonan markan myöntäminen perushankin-
toja varten.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti pää-
tettiin kannattaa valtiovarainvaliokunnan sos.-dem. jäsenten
vastalauseessa tehtyä ehdotusta, että eduskunnan ei oli-
si myönnettävä kuluvan vuoden lisämenoarviossa 100 mil-
joonaa markkaa puolustuslaitoksen perushankintoja var-
ten.

V a k u u d e k s i :

Hugo Penttala
Sinteer.

T a r k i s t e t t u :

Uuno Kakkila
Kokouksen puheenjohtaja.

Alex Hömäläinen *Isak Penttala*

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokun-
nan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 28 p:nä
marraskuuta 1935. Saapuvilla olivat: Aaltonen, Aattela,
Hakkila, Komu, Koponen, Lehtokoski, Lonkainen, Marttila, Pek-
kala, Ryömä, Tanner ja Tolonen sekä puoluetoimikunnan jä-
senet Harvala ja Wiik. Puhetta johti Tanner ja pöytäkir-
jan kirjoitti Aattela.

1 §.

Reinikaisen 50-vuotispäivä.

Sen johdosta, että ryhmän monivuotinen jäsen to-
veri Reinikainen täyttää 50 vuotta päätettiin hänelle
ryhmän puolesta ostaa lahja, jonka vie toveri Reini-
kaiselle tov. Ryömä. Lahjan hankkimisesta huolehtii ryh-
män taloudenhoitaja.

2 §.

Maataloustuotannon edistämiseksi annetun lain

1 §:n muuttaminen.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä
kannattaisi hallituksen ehdotuksen laiksi varojen myön-
tamisesta lainoiksi maataloustuotannon edistämiseksi
annetun lain 1 §:n muuttamisesta hyväksymistä.

3 §.

Pienviljelijäin sonninpitoyhdistyksien ja -osuus-
kuntien sekä karjantarkastusyhdistyksien valtion-
avustusten perusteet.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä
hyväksyisi hallituksen esityksen laiksi pienviljelijäin
sonninpitoyhdistyksille ja -osuuskunnille sekä karjantar-
kastusyhdistyksille annettavien valtionavustusten perus-
teista.

4 §.

Suomen Asuntohypoteekkipankin agiotappioiden
korvaaminen.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä
hyväksyisi ed. Inkilän lakialoitteen, joka koskee Suo-

men Asuntohypoteekkipankin agiotappioiden korvaamis-
ta, sellaisena kuin se eduskunnassa asian toisessa kä-
sittelyssä hyväksyttiin.

5 §.

Tulo- ja omaisuusverolain muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määräämi-
nen hallituksen esitykseen laiksi tulo- ja omaisuusveros-
ta annetun lain muuttamisesta.

Lehtokoski: Selosti asian käsittelyä valtiova-
rainvaliokunnassa. Esityksen 7 §:än nähden oli puhuja
suuren valiokunnan mietinnön hyväksymisen, siis halli-
tuksen esityksen, kannalla. Piti kohtuuttomana sitä, et-
tä aviopuolisoiden tulot verotuksessa yhdistetään, kuten
tähän asti on ollut laita ja kuten valtiovarainvaliokun-
ta ehdottaa edelleenkin meneteltäväksi. 23 a §:än nähden
oli puhuja valtiovarainvaliokunnan mietinnön kannalla, kos-
ka piti oikeana sitä pyrkimystä, että perheettömien ja
lapsettomien perheellisten olisi maksettava erikoinen li-
sävero.

Hakkila: Yhtyi edelliseen.

Ryömä: Samoin.

Harvala: Olen tutkinut tätä asiaa. Verotusasioista
päädettyäessä on otettava huomioon kansalaisten veronmaksu-
kyky. En ole havainut olevan sellaisia seikkoja, joiden
perusteella aviopuolisoiden verottamiseen nähden pitäisi
ottaa uusi kanta. Onhan selvää, että perhe, jossa mies ja
vaimo ovat ansiotyössä, on veronmaksukykyisempi kuin per-
he, jossa vain toinen aviopuolisoista on ansiotyössä. Oli
7 §:än nähden valtiovarainvaliokunnan mietinnön kannalla
ja 23 a §:än nähden suuren valiokunnan mietinnön kannalla.

Komu: Kannatti suuren valiokunnan mietinnön hyväk-
symistä.

Tolonen: Yhtyi Harvalan lausuntoon.

Aattela: Samoin.

Tanner: Oli sitä mieltä, että aviopuolisoiden ve-
roittamisasiassa esiintyvön riidan olisi annettava hävita
ja kannatti tämän vuoksi suuren valiokunnan mietintöä 7
§:än nähden. 23 a §:än nähden hyväksyi valtiovarainvalio-

kunnan ehdotuksen.

Keskustelun päätyttyä päätettiin 7 äänellä 4 vastaan
ryhmäkokoukselle ehdottaa, että 7 § hyväksyttäisiin suu-
ren valiokunnan mietinnön mukaisena, sekä 7 äänellä 3 vas-
taan, että 23 a §. hyväksyttäisiin valtiovarainvaliokunnan
ehdotuksen mukaisena.

6 §.

Toijalan - Valkeakosken rata.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä
vastustaisi Toijalan - Valkeakosken radan rakentamista,
siinä tapauksessa, jos valtiovarainvaliokunnan mietin-
töön liitetty sos.-dem. jäsenten vastalause ei tule hy-
väksytyksi. Vastalauseessa ehdotetaan, että rata raken-
nettaisiin vapaana yleisenä työnä ja että sen rakentami-
seen ei siis käytetä varatyömaa-rahahoja.

7 §.

Talousarvion tasapainoon saattaminen.

Keskusteltiin talousarvion tulo- ja menopuolien
tasapainoon saattamisesta.

Aattela: Selosti asian käsittelyä valtiovarain-
valiokunnassa. Oli sitä mieltä, että tulo- ja omaisuus-
veroa, tai ainakin omaisuusveroa, kuten meikäläisten ta-
holta oli valiokunnassa ehdotettukin, olisi pitänyt koroit-
taa.

Harvala: On syytä kiinnittää huomiota siihen, mi-
ten menetellään niiden ehdotusten suhteen, joita maalais-
liittolaisten taholta mahdollisesti tullaan suuressa va-
liokunnassa ja eduskunnassa tekemään esim. eräiden tullit-
tulojen alentamiseksi.

Pekkala: Selosti millä perusteella valiokunta oli
voinut arvioida eräät tulot suuremmiksi kuin mitä halli-
tus oli arvioinut. Oli sitä mieltä, että ryhmän on kannat-
tettava kulutustullien alennusehdotuksia, jos niitä tul-
laan tekemään.

Lehtokoski: Huomautti, että maalaisliittolaiset
voivat tehdä sellaisiakin ehdotuksia, joita ryhmä ei
voi hyväksyä.

Ryömä: Maalaisliittolaisten mahdollisiin ehdotuksiin on suhtauduttava tapaus tapaukselta, siis jokaista erikseen harkiten.

Keskustelun päätyttyä todettiin, että ryhmän taholta ei puututa talousarvion tasapainoon saattamisasiaan. Mitä tulee mahdollisesti tehtäviin ehdotuksiin tullien alentamiseksi, niin niistä päätetään erikseen.

8 §.

Talousarviokeskustelun puhujat.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että talousarvion yleiskeskustelussa Pekkalan lisäksi, joka puhuu valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajan ominaisuudessa, puhuisi ryhmän puheenjohtaja Tanner, sekä että ryhmän puheenjohtajat Tanner ja Pekkala sopisivat ryhmän jäsenten kanssa siitä, kuka esiintyvät puhujina eri pääluokkien kohdalla.

9 §.

Pohjois-Suomen tulliperuutus.

Päätettiin ryhmäkokoukselle ehdottaa, että ryhmä vastustaisi ed. Hännisen aloitteen hyväksymistä, joka tarkoittaa viljatulliperuutuksen myöntämistä Pohjois-Suomen asukkaille.

V a k u u d e k s i :

Heikki Aattela
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Heikki Aattela
Puheenjohtaja.

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 28 p:nä marraskuuta 1935. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Aarniokoski, Andersson, Eskola, Hakala, Hildén, Kettunen, Koponen, Kujala, Kuusisto, Lindman, Lumijärvi, Metsäranta (sairas), Paasivuori (sairas), Puittinen, Räisänen, Turkkala, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Tanner ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Läsnäolo-oikeus.

Tov. Rafael Rinne pyysi lupaa saapuvillaoloon ryhmäkokouksessa, suosittelee Jokinen.

Pyyntöön suostuttiin.

2 §.

Maataloustuotannon edistämiseksi annetun lain

1 §:n muuttaminen.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin hyväksyä hallituksen ehdotus laiksi varojen myöntämisestä lainoiksi maataloustuotannon edistämiseksi annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

3 §.

Pienviljelijäin sonninpito-yhdistyksien ja -osuuskuntien sekä karjantarkastus-yhdistyksien valtionavustusten perusteet.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti hyväksyä hallituksen esitys laiksi pienviljelijäin sonninpito-yhdistyksille ja -osuuskunnille sekä karjantarkastus-yhdistyksille annettavien valtionavustusten perusteista.

4 §.

Suomen Asuntohypoteekkipankin agiotappioiden korvaaminen.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti hyväksyä ed. Inkilän lakialoite, joka koskee Suomen Asuntohypoteekkipankin agiotappioiden korvaamista, sellaisena

kuin se eduskunnassa asian toisessa käsittelyssä hyväksyttiin.

5 §.

Tulo- ja omaisuusverolain muuttaminen.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän kannan määrääminen hallituksen esitykseen laiksi tulo- ja omaisuusverosta annetun lain muuttamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä hyväksyisi lakiehdotuksen 7 §:n suuren valiokunnan mietinnön mukaisena ja 23 a §:n valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaisena.

Komu: Ehdotti että 23 a § hyväksyttäisiin suuren valiokunnan mietinnön mukaisena.

Rantala: Yhtyi Komun ehdotukseen 23 a §:än nähden, mutta oli sitä mieltä, että 7 § olisi hyväksyttävä valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaisena.

Ryömä: Oli 7 §. suhteen suuren valiokunnan mietinnön hyväksymisen kannalla.

Tolonen: Toivoi, että ainakin hänelle annettaisiin vapaat kädet 23 a §:n suhteen.

Bryggari: Kannatti v.v. ehdotuksen hyväksymistä 23 a §:än nähden, mutta 7 §:n puhuja tahtoi hyväksyttäväksi valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaisena.

Lehtokoski: Toivoi, että ryhmä olisi niin edistysmielinen, että se aviopuolisoiden verottamiseen nähden hyväksyisi suuren valiokunnan ehdotuksen. "Avioliittovero" on epäoikeudenmukainen ja siksi siitä olisi päästävää. Työssäkäyviä vaimoja olisi verotettava vain heidän omasta tulostaan.

Turkia: Oli valtiovarainvaliokunnan mietinnön kannalla 7 §:än nähden. Asia ei koske niinkään paljon työmiehiä ja heidän vaimojaan vaan koskee se etupäässä virkamiesluokkaa. Työttömiä on joka alalla, virkamiesten rouvien ei pitäisi olla työssä. Puolueen verotushjelmassa pyritään siihen, että välittömät verot muodostaisivat verotulojen pääosan.

Wiik: 23 a § on saanut epäoikeudenmukaisen luonteen. Tämä asia olisi pitänyt tuoda ryhmään aikaisemmin. Ellei 23 a §:än saada korjauksia, olisi se lakiesityksestä poistettava, vaikkakin siinä esitetty periaate on hyväksyttävä.

Syrjänen: Vanhojapoikia ja -piikoja ei olisi rangaistava heidän onnettomuudestaan. Sosialistiset naiset ovat taistelleet naisten oikeuksien puolesta. Naisia ei ole rangaistava siitä, että naimisiin men-tyäänkin ovat vielä ansiotyössä. Puolusti "vapaiden käsien" myöntämistä.

Harvala: Huomautti että 7 §:än ei ole yhdistettävä naisten oikeuskysymystä, sillä kyseessä on puhtas veroasia. Onhan ilmeistä, että perhe, josta vain isä yksinään käy työssä, on veronmaksukyvyltään heikompi kuin sellainen perhe, josta molemmat aviopuolisot käyvät työssä. Kannatti Rantalan ehdotusta.

Peltonen: Yhtyi Harvalan lausuntoon.

Keskustelun päätyttyä päätettiin kätten nostomäärästä 31 äänellä 23 vastaan 7 §:än nähden hyväksyä v.v. ehdotus. Tämän jälkeen toimitetussa nimenhuutoäänestyksessä hyväksyttiin 23 a §:än nähden 30 äänellä 28 vastaan v.v. ehdotus, joten v.v. ehdotus oli sellaisenaan tullut hyväksytyksi. (Liitteenä äänestyspöytäkirja)

6 §.

Lähetystö.

Ryhmäkokoukseen saapui eräs lähetystö, jonka puolesta toivottiin ryhmän vastustavan sokeritullin alentamista siinä määrässä kuin valtiovarainvaliokunta ehdottaa. Tullia ei pitäisi alentaa ainakaan 50 penniä suuremmalla summalla.

Ryhmän puolesta vastasi lähetystölle puheenjohtaja Tanner huomauttaen, että lähetystön taholta esitety näkökohdat ovat ryhmälle tuttuja. Ryhmä katselee asiaa annenkaikkea verotuskysymyksenä. Sokeri on joutunut ras-kaan verotuksen kohteeksi. Jos sokerijuurikasviljely tarvitsee valtion apua, niin sitä on annettava toisella

tavalla. Omana kantanaan esitti puhuja sen käsityksen ettei yhden markan alennus sokerin tullissa merkitse sokeriteollisuuden ja sokerijuurikasviljelyksen tuhoa. Kiitti lähetystä annetuista tiedoista.

7 §.

Toijalan-Valkeakosken rata.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin, että ryhmä vastustaa Toijalan-Valkeakosken radan rakentamista siinä tapauksessa, jos valtiovarainvaliokunnan mietintöön liitettyssä sos.-dem. jäsenten vastalausessa tehty ehdotus, että rata rakennettaisiin yleisenä vapaana työnä, ei tule hyväksytyksi.

8 §.

Valtion tulo- ja menoarvio vuodelle 1936.

Otettiin käsiteltäväksi ryhmän suhtautuminen eri näisiin tulo- ja menoarvion käsittelyn yhteydessä ilmenneisiin seikkoihin.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että ryhmä kannattaisi valtioneuvoston jäsenten palkkojen korottamista siten, että pääministerin palkka koroitettaisiin 150.000 markaksi ja muiden ministerien palkat 120.000 markaksi, ja että ryhmä hyväksyisi hallituksen esityksen nimismiesten palkkojen korottamisesta.

Turkia: Meidän tehtävämme ei ole korottaa ministerien palkkoja. Ehdotti "vapaiden käsien" antamista.

Rantala: Ministerien palkankorotusasiassa on sivuutettu valtiovarainvaliokunnan meikäläinen valiokuntaryhmä, joka oli palkkojen koroitusta vastaan. Kannatti Turkian ehdotusta.

Hakkila: Tässä asiassa ei kannata harjoittaa demagogiaa. Kannatti v.v. ehdotusta.

Bryggari: Ne edesottamukset, joita nykyinen hallitus on työläisiin kohtaan tehnyt, eivät edellytä palkankorotusta. Ehdotti että v.v. ehdotus hylätään.

Perho: Virkamiesten palkkoja on korotettu, mutta työläiset on jätetty pulaan. Kannatti Bryggarin ehdotusta.

Hiltunen: En vastusta kovin kiihkeästi ministerien palkkojen korottamista, mutta aika ei tällä hetkellä ole sopiva koroitukseen myöntämiseen. Kannatti Bryggarin ehdotusta.

Kuittinen: Kannatti Bryggarin ehdotusta.

Keskustelun päätyttyä toimitetussa äänestyksessä annettiin v.v. ehdotuksen puolesta 26 ääntä ja sitä vastaan myöskin 26 ääntä. Tämän johdosta päätettiin ryhmän jäsenille tässä asiassa antaa "vapaat kädet".

Nimismiesten palkkojen koroitusehdotuksen johdosta ei syntynyt keskustelua, joten v.v. ehdotus hyväksyttiin.

Lopuksi päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti, että jos suuressa valiokunnassa tai eduskunnassa tehdään valtiovarainvaliokunnan mietinnöstä poikkeavia ehdotuksia tullien alentamisesta, niin ryhmä kokoontuu niistä erikseen päättämään.

9 §.

Talousarviokeskustelun puhujat.

Päätettiin v.v. ehdotuksen mukaisesti, että talousarvion yleiskeskustelussa Pekkalan lisäksi, joka puhuu valtiovarainvaliokunnan puheenjohtajan ominaisuudessa, ryhmän puolesta puhuisi puheenjohtaja Tanner, sekä että ryhmän puheenjohtajat Tanner ja Pekkala sopivat ryhmän jäsenten kanssa siitä, kuka esiintyvät puhujina eri pääluokkien kohdalla.

10 §.

Pohjois-Suomen tulliperuutus.

Valmistusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti päätettiin vastustaa ed. Hännisen aloitteen hyväksymistä. Aloitteessa ehdotetaan viljatulliperuutuksen myöntämistä Pohjois-Suomen asukkaille.

V a k u u d e k s i :

August Peltanen
Sihteeri.

T a r k i s t e t t u :

Mikko Aunu
Puheenjohtaja.

O. Peltanen. J. Schmanorja

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 28/11 klo 1935

Asia

23 a §

V. V.

ehdotus „Jaa“

suuren valiok

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aaltonen, A.,	1		✓ Marttila, O.,	1	
✓ Aarniokoski, P.,			✓ Meriläinen, A.,		1
✓ Aattela, H.,			Metsäranta, Elsa,		
✓ Ampuja, M.,		1	✓ Mustasilta, F. V.,		1
Andersson, G.,			Myyli, K.,		
✓ Bryggari, T.,	1		✓ Mäkeläinen, O.,	1	1
Eskola, V.,			Hokelainen Paasivuori, M.,		
Fagenholm, K.-A.,	1		✓ Pajunen, N.,		1
Hakala ✓ Hakkila, V.,	1		✓ Pekkala, M.,	1	
✓ Halonen, T.,		1	✓ Peltonen, O.,		1
✓ Harvala, K.,		1	✓ Penttala, I.,	1	
Hakala, J.,			✓ Perho, K.,	1	
✓ Herrala, Hilda,		1	✓ Pesonen, E.,		1
Hildén, Kaisa,			Puittinen, M. S.,		
✓ Hiltunen, O.,	1		Puittinen, E.,	1	
✓ Huotari, Anni,	1		✓ Rantala, V.,		1
✓ Hämäläinen, A.,		1	✓ Reinikainen, O.,	1	
✓ Jokinen, E.,	1	1	✓ Ryömä, H.,	1	
Kanerva Kettunen, P.,	1		Räisänen, Y.,		
Kilp ✓ Kivisalo, V.,		1	✓ Salmenoja, P.,	1	
✓ Koivulahti-Lehto, Hilma,	1		Salmela, O.,		
✓ Komu, V.,		1	Sottilä, E.,		
Koponen, A.,			✓ Sinisalo, V. V.,		1
✓ Kosonen, J.,	1		✓ Sirén, A.,		1
Kuittinen Kujala, Edv.,	1		Suola, M.,	1	
✓ Kulovaara, U.,		1	✓ Sventorzetski, R.,		1
Kuusisto, A.,			✓ Syrjänen, A.,		1
✓ Kääriäinen, H.,	1		✓ Tanner, V.,	1	
✓ Lastu, A.,	1		✓ Toivonen, O.,		1
✓ Lehtokoski, Aino,	1		✓ Tolonen, J. F.,		1
✓ Lepistö, L. M.,		1	✓ Turkia, M.,		1
Lindman, D.,			Turkka, A.,		
✓ Lindström, G.,		1	✓ Valta, K.,	1	
✓ Linna, J.,	1		✓ Velling, Y.,		1
✓ Lonkainen, J.,		1	✓ Venman, K. J.,		1
Lumijärvi, K.,			✓ Wiik, K. H.,		1
✓ Lumme, A.,	1		Voionmaa, V.,		
✓ Malkamäki, Aino,	1		Väisänen, J.,	13	15
✓ Malmivuori, J. E.,		1	Asikainen, A. I.,		

17 13
13 13
30 28

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 3 p:nä joulukuuta 1935. Nimenhuudossa merkittiin poissaoleviksi: Ampuja, Fagerholm, Hakkila, Halonen, Hildén, Koivulahti-Lehto, Kujala, Kulovaara, Lehtokoski, Meriläinen, Metsäranta (sairas), Paasivuori (sairas), Reinikainen, Sventorzetski, Valta, Velling, Wiik, Voionmaa ja Väisänen. Puhetta johti Tanner ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Läsnäolo-oikeus.

Toveri Moisala pyysi lupaa saapuvillaoloon ryhmän kokouksessa, suositteli Lepistö.

Pyyntöön suostuttiin.

2 §.

Valtiontilintarkastajain valitseminen.

Päätettiin asettaa ryhmän ehdokkaiksi valtiontilintarkastajain vaalia varten Viljo Rantala ja Armas Paasonen, sekä heidän varamiehikseen J. Kosonen ja P. Salmenoja.

Sen johdosta, että ruotsalaisen kansanpuolueen eduskuntaryhmän taholta oli tiedusteltu voisiko ryhmä tulla heidän kanssaan vaaliliittoon tilintarkastajain vaalissa, annettiin ryhmän valitsijamiehille oikeus vaaliliiton tekemiseen.

3 §.

Suomen Pankin tilintarkastajain valitseminen.

Päätettiin asettaa ryhmän ehdokkaiksi Suomen Pankin tilintarkastajain vaalia varten Kaarlo Harvala, Aug. Kuusisto ja Artturi Aalto, sekä heidän varamiehikseen Aug. Valta, Onni Hiltunen ja Matti Lepistö.

4 §.

Lomanpyyntö.

Ryhmän jäsen Malmivuori pyysi tärkeän kunnalli-

sen tehtävän vuoksi lomaa eduskuntatyöstä joulukuun
5 päiväksi.

Pyyntöön suostuttiin.

Vakuudeksi:

Heikki Aattela
Sihteeri.

Tarkistettu:

Heikki Tanner
Puheenjohtaja.

Jos. Hämäläinen
Liilo Rautas

Pöytäkirja

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistusvaliokunnan kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 16 p:nä joulukuuta 1935. Saapuvilla olivat: Aaltonen, Aattela, Bryggari, Hakkila, Komu, Koponen, Kuusisto, Lehtokoski, Linna, Lonkainen, Marttila, Reinikainen, Syrjänen, Tanner, Tolonen ja Voionmaa. Puhetta johti Tanner ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Tulo- ja menoarvion tasapainoon saattaminen.-Tullit.

Keskusteltiin erinäisistä tullien alennusehdotuksista, sekä talousarvion tulo- ja menopuolen tasapainoon saattamisesta.

Tanner: Budjetissa on nyt noin 40 miljoonan markan vajaus. Jos ryhmän jäsenen V. Eskolan aloite 10 miljoonan markan myöntämisestä kyläteiden rakentamisen avustamista varten tulee hyväksytyksi, nousee vajaus 50 miljoonaan markkaan. Hallitus toivoo, että ryhmä tällä kertaa luopuisi Eskolan aloitteesta ja, että kahvin tullin alennuksessa tyydyttäisiin 2 markan alennukseen ehdotetun 3 markan asemesta.

Kuusisto: Suuressa valiokunnassa eräät maalaisliittolaiset ehdottivat myöskin eräiden tekstiilitavarain tulleja alennettavaksi, mutta ryhmän ei olisi tähän mentävä, jos ehdotus eduskunnassa uusitaan. Ellei talousarviota saada tasapainoon, olisi omaisuusveroa koroitettava 75 %:lla.

Bryggari: Ehdotti että suuren valiokunnan tekemä bensiniitullin alennus poistettaisiin, vaikka valtiovarainvaliokunnan meikäläinen ryhmä onkin vastalauseessaan sitä ehdottanut. Eskolan aloitteesta olisi luovuttava, sillä se on heikosti perusteltu ja johtaa satojen miljoonien markkojen summiin kun sitä ryhdyttäisiin toteuttamaan.

Reinikainen: Bensiniitullista on vaikea peräytyä, kun siitä on tehty ehdotus meikäläisten vastalauseessa. Tekstiilitulleihin ei voida tehdä muutoksia. Omaisuusveroa voitaisiin korottaa 50 %:lla.

Voionmaa: Oli omaisuusveron korottamisen kannalla.

Syrjänen: Kannatti omaisuusveron korottamista.

Tanner: Rahaministeri ei tule hyväksymään omaisuusveron korottamista, joten sitä koskeva eduskunnan päätös johtaa ainakin hänen eroamiseensa hallituksesta. Ehdotti, että ryhmä hyväksyisi kahvin ja sokerin tullimaksut valtiovarainvaliokunnan ja suuren valiokunnan ehdotuksien mukaisina, että bensiinin tulliin nähden asetettaisiin valtiovarainvaliokunnan ehdotuksen kannalle, koska on hyvin luultavaa, että tullialennus koituisi eljytrustien hyväksi ja että Eskolan aloitteesta luovuttaisiin. Tällä tavalla tulo- ja menopuoli saataisiinkin tasapainoon.

Aaltonen: Bensinitullin alentamisesta on vaikea luopua, koska sitä ehdotetaan meikäläisten vastalauseessa. Eskolan aloitteesta sen sijaan olisi luovuttava.

Linna: Puolusti Eskolan aloitteen hyväksymistä. Asia on hyvin tärkeä, joten siitä ei pitäisi luopua.

Lehtokoski: Tullien tuloerien arvioimisessa ei ole ilmaa, sillä tullihallitus on tarkastanut arviolaskelmat ja ne on havaittu oikeiksi. Tekstiilitulleihin ei valtiovarainvaliokunnan asianomaisessa jaostossa tehty muutosehdotuksia, eikä niihin näin ollen olisi myöskään eduskunnassa puututtava. Kannatti Tannerin ehdotusta.

Marttila: Kyläteiden kunnostaminen on hyvin tärkeää. Vastusti bensinitullin alennuksesta luopumista.

Keskustelun päätyttyä päätettiin ensin yksimielisesti ryhmäkokoukselle ehdottaa, että kahvin ja sokerin tulleihin nähden hyväksyttäisiin valtiovarainvaliokunnan ja suuren valiokunnan ehdotus, ja että ryhmä luopuisi ed. Eskolan aloitteesta. Tämän jälkeen toimitettiin äänestys bensinitullista. Äänestyksessä seitsemän v.v. jäsentä kannatti suuren valiokunnan mietinnön hyväksymistä ja seitsemän jäsentä sitä vastusti, joten äänet menivät tasan ja asian ratkaiseminen jätettiin ryhmäkokouksen tehtäväksi. Lopuksi päätettiin yksimielisesti, että tekstiilitulleihin ei kajota.

T a r k i s t e t t u :

Puheenjohtaja.

P ö y t ä k i r j a

Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän kokouksesta, joka pidettiin ryhmähuoneessa 16 p:nä joulukuuta 1935. Nimenhuutoa ei toimitettu. Puhetta johti Tanner ja pöytäkirjan kirjoitti Aattela.

1 §.

Tulo- ja menoarvion tasapainoon saattaminen.

Tullit.

Keskusteltiin erinäisistä tullien alennusehdotuksista, sekä talousarvion tulo- ja menopuolen tasapainoon saattamisesta.

Valmistusvaliokunta ehdotti, että kahvin ja sokerin tulleihin nähden hyväksyttäisiin valtiovarainvaliokunnan ja suuren valiokunnan ehdotus, että ryhmä luopuisi ryhmän jäsenen Eskolan aloitteesta, jossa ehdotetaan myönnettäväksi 10 miljoonaa markkaa kyläteiden rakentamista varten, ja että ryhmä vastustaisi muutoksien tekemistä tekstiilitavaroiden tullimääriin. Kun bensinitullista äänestettäessä olivat äänet v.v. menneet tasan, ei v.v. tähän nähden tehnyt ehdotusta, vaan jätti asian ryhmän ratkaistavaksi.

Tanner: Käytti asiaa selostavan puheenvuoron. Suuren valiokunnan ehdotuksen mukaan tekevät tullialennukset yhteensä noin 210 miljoonaa markkaa. Omaisuusveron korottamista ei rahaministeri hyväksy, joten omaisuusveron korottaminen merkitsee sitä, että ainakin hän luopuu hallituksen jäsenyydestä. Jos budjettiin jäi vajaan, olisi valtiovarainvaliokunnassa oleville ryhmän jäsenille annettava valtuus pyrkiä korottamaan omaisuusveroa.

Rantala: Yhtyi v.v. ehdotukseen. Bensinitullin alennuksesta ei pitäisi luopua, koska ryhmä ajaa sitä vastalauseessaan.

Kuusisto: Jos bensinitullin alennus koituisi kuluttajien hyödyksi, niin sitä olisi kannatettava, mutta kun siitä ei ole varmuutta, niin ryhmän olisi luovuttava bensinitullin alennuksesta. Jos bensinitullin alennus jää voimaan,

on omaisuusveroa koroitettava.

Tolonen: Bensiinitullin alennuksesta voidaan helposti peräytyä.

Welling: Olen valtiovarainvaliokunnassa vastustanut bensinitullin alentamista. Kannatti alennuksen poistamista.

Reinikainen: Oli bensinitullin alennuksen poistamisen kannalla.

Räsänen: Tuntuu oudolta, että ryhmä luopuu ajamasta jotakin asiaa, jonka se on saamaisillaan hyväksyttyksi. Ryhmä on aina määrätietoisesti pyrkinyt alentamaan tulleja ja niin sen on tehtävä nytkin.

Bryggari: Talousarvioon on saatu lisää työmäärärahoja n. 50 miljoonaa markkaa. Lisäykset on tehty siinä mielessä, että bensiinin tullia ei alenneta. Talousarviossa on määrärahoja myöskin kyläteiden rakentamista varten.

Hakkila: Maalaisliittolaiset edustajat tekivät suuressa valiokunnassa varsin sekavia ehdotuksia tekstiilitullien alentamiseksi, joten niitä ei senkään vuoksi voinut hyväksyä. Jos on myönnytyksiä tehtävä, niin helppointa on silloin luopua bensinitullin alennuksesta.

Pyy: Puhui bensinitullin alentamisen puolesta. Eskolan aloitteesta ei pitäisi luopua.

Keskustelun päätyttyä hyväksyttiin ensin yksimielisesti v.v. ehdotus kahvin ja sokerin tulleihin nähden. Tämän jälkeen toimitettiin äänestys tov. Eskolan aloitteesta. Äänestyksessä annettiin 30 ääntä v.v. ehdotuksen puolesta ja 26 ääntä aloitteen hyväksymisen puolesta, joten v.v. ehdotus hyväksyttiin ryhmän päätökseksi. Niille ryhmän jäsenille, jotka olivat kirjoittaneet nimensä Eskolan aloitteen alle, myönnettiin oikeus menetellä aloitteen hyväksymiseen nähden ryhmän päätöksestä poikkeavalla tavalla.

Bensiinin tullin alentamisesta toimitettiin nimenhuuto-äänestys, jossa annettiin 35 ääntä tullin alentamisen puolesta ja 31 ääntä sitä vastaan, joten ryhmä päätti kannattaa ^{penns}bensiniin/tullin alentamista 10 pennillä kilolta.

Tämän jälkeen päätettiin yksimielisesti, että ryhmän jäsenet ehdottavat valtiovarainvaliokunnassa, jos budjetin

tasapainoon saattaminen sitä vaatii, omaisuusveron koroittamista.

Vakuudeksi:

Hugo Rättö.
Sihteeri.

Tarkistettu:

Matti Launi.
Puheenjohtaja.

E. Tolonen.

Alpo Lumme.

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

1935

Kokous 16/12 klo 1935.

Asia

10 pöytäkirja
Alustus

ehdotus „Jaa“

Vastustus

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aaltonen, A.,	/		Marttila, O.,	/	
Aarniokoski, P.,		/	Meriläinen, A.,	/	
Aattela, H.,	/		Metsäranta, Elsa,		/
Ampuja, M.,	/		Mustasilta, F. V.,		/
Andersson, G.,		/	Myllymäki, K.,		
Bryggari, T.,		/	Mäkeläinen, O.,	/	
Eskola, V.,		/	Mäkeläinen,		/
Fagerholm, K.-A.,	/		Paasivuori, M.,		
Hakala,	/		Pajunen, N.,	/	
Hakkila, V.,	/		Pekkala, M.,		
Halonen, T.,	/		Peltonen, O.,		/
Harvala, K.,	/		Penttala, I.,		/
Hiltunen,			Perho, K.,		
Herrala, Hilda,	/		Pesonen, E.,	/	
Hildén, Kaisa,		/	Puittinen, M. S.,	/	
Hiltunen, O.,			Pyy,	/	
Huotari, Anni,	/		Pyy,	/	
Hämäläinen, A.,	/		Rantala, V.,		/
Jokinen, E.,	/		Reinikainen, O.,		
Kansanen,			Ryömä, H.,		
Kettunen, P.,		/	Räisänen, Y.,	/	
Kilpi,		/	Salmenoja, P.,	/	
Kivisalo, V.,		/	Salonen, O.,		
Koivulahti-Lehto, Hilma,		/	Salonen, E.,		
Komu, V.,	/		Sinisalo, V. V.,	/	
Koponen, A.,	/		Sirén, A.,		
Kosonen, J.,	/		Sirén, M.,		
Kuittinen,	/		Sventorzetski, R.,	/	
Kujala, Edv.,		/	Syrjänen, A.,		/
Kulovaara, U.,			Tanner, V.,		/
Kuusisto, A.,		/	Toivonen, O.,	/	
Kääriäinen, H.,	/		Tolonen, J. F.,		
Lastu, A.,		/	Turkia, M.,	/	
Lehtokoski, Aino,		/	Turkka, A.,		
Lepistö, L. M.,		/	Valta, K.,	/	
Lindman, D.,		/	Velling, Y.,		/
Lindström, G.,		/	Venman, K. J.,	/	
Linna, J.,	/		Wiik, K. H.,	/	
Lonkainen, J.,	/		Voionmaa, V.,		/
Lumijärvi, K.,		/	Väisänen, J.,		/
Lumme, A.,		/	Väisänen, J.,		
Malkamäki, Aino,		/			
Malmivuori, J. E.,		/			

18 20

17 11
18 20
35 31

5 päi-

laki-

in

ltä,

al-

en-

-

ki

w

Helsinki tammi kuun 15 p:nä 1935.

Sosialidemokraattiselle Eduskuntaryhmälle,

T ä ä l l ä.

Sosialidemokraattinen Puoluetolimikunta on t.k. 5 päivänä pitämässään kokouksessa keskustellut suhtautumisesta lakiesitykseen talousneuvoston asettamisesta. Laajan keskustelun jälkeen todettiin Puoluetolimikunnan pitävän toivottavana sitä, että lakiesitys saisi helmikuussa alkavilla varsinaisilla valtiopäivillä yksinkertaisen äänten enemmistön, minkä käsityksensä Puoluetolimikunta päätti saattaa arv. eduskuntaryhmän tietoon.

Puoluetervelidyksin:

A. H. Eliäs,
puoluesiht.

mahdollisuuksia hyöissä arvoissa, sillä ekei
niitä ole, rappentun koko kausakunnan
elämä.

Halliomäki, Esp. maalis. 1955.

Sos.-dem. kansanedustajat.
Hyvät toverit!

Rohkenen kääntyä teidän puoleenne pienellä apuraha-anomuksella, janka tulisin käyttämään, - jos sen myöntäisitte -, opiskeluun Työväen Akatemiassa.

Nykyisessä työttömyys- ja pula-aikana ja vallitsevan järjestelmän vallitessa on työläisnuorison ja omistavien luokkien nuorison opiskelumahdollisuudet liian päreän erilaiset. Ei tule kysymykseenkään hukiset kyvyt, vaan ainoastaan raha, kun on kysymyksessä korkeamman sivistyksen hankkiminen oppilaitoksissa ja muissa korkeammissa oppilaitoksissa. Eikä laajat työläisnuorisjoukot voi hankkia sivistystä itseopiskelunkaan avulla, koska siihenkin tarvittaisiin rahaa. Leivän hankkimiseen kuluu heidän aikansa, niin ettei riitä edes aikaakaan sivistysharastuksille. Mutta kuitenkin pitäisi kaikilla olla oikeuden mukaan mahdollisuus hankkia tietoja kykyjensä perusteella.

Nuorisolla täytyy olla toiminnan mahdollisuuksia hyvissä ajoin, sillä ettei niitä ole, rappentuu koko kansakunnan elämä.

Minulla kylläkin on ollut toiminnan mahdollisuuksia, sillä olen ollut Halliomäen sos.-dem. työv. yhdistyksen sihteerinä ja Pukevan pienviljelijäin osaston sihteerinä, jäsenkirjurina ja rakastouhoitajana, mikä olen käynyt Työväen Sitovien liiton opinto-ohjaajakurssit Huopiossa, marrask. 4-18 p:nä 1934. ja ollut opinto-ohjaajana Halliomäen työv. yhdistyksen opintokerhossa, jossa opiskellaan "Sosialistien historian alkeiskursseja" ja Pukevan pienviljelijäin osaston opintokerhossa, jossa opiskellaan maataloutta. Mutta minulla oli halu pyrkiä ylös- ja eteenpäin, saada entistä enemmän tietoja opiskelun avulla. Täytän ensi kuussa 17 vuotta, olen siis parhaassa opiskeluvuorossa. Tahtoisin toimia ja toistella Puuvien työväenluokan kapitalistien orjunnasta vapauttamisen ja sosialistien puolesta. Mainitsen tässä, että isäni on toiminut työväenliikkeessä jo 30 vuotta ja toimii edelleenkin.

Tämän pidemmältä perustelulta rohkeneen kohteliaimmin toivoo, että myöntäisitte minulle opiskeluseurana ja varattomana indistiballisen poikana pienen apurahan suunnittelemaan opiskelua varten Työväen Akatemiassa. Olen mielossani suunnitellut apurahan seuraavasti: Kun teitä on 78 sos.-dem. kansanedustajaa, niin kun panette miehistä (ja naisista) ä 25.- Smk., niin kertyy siitä yhteensä Smk. 1950.-, jalla olisi hyvin annettu opiskelussani. Mutta hyvä olisi vähempikin.

P. o. apurahaa ei tarvitsisi lähettää minulle, vaan Työväen Akatemiaan tulevan lokak. 21 p:n ja 31 p:n välisenä aikana, sillä tarkoitukseni olisi päästä opiskelumaan tulevalle lukukaudelle. Jos sattui voittamaton este, etten voisi Akatemiaan lähteä, niin olisihan toisia opiskeluseurana työväenluokaisia, joille apuraha olisi tarvittu.

Mitään todistuksia toiminnastani on saatavissa tarpeelliseksi lähettää tässä yhteydessä. Kansanedustaja, toveri Olli Hiltunen voisi antaa - jos hän vielä muistaisi - lähempää tietoa maidan taloudellisesta asemasta sekä poliittisesta toiminnasta, sillä hän kävi viime kesänä julkumassa Halliomäen sos.-dem. työv. yhd. kasa-juhlilla.

Arvoisa vastaus allekirj. ovittella:
Halliomäki, yys.

Hyvät toverit! Toivon lopuksi, että te siivostyneinä ja hyväpalkkaisina työväenluokan edustajina ymmärtäisitte tämän köyhän salopojan pykälän unelmakirjoituksen oikein, sillä tarkoitus on hyvä.

Toivon pikaista ja myönteistä vastausta, merkitsen

Toveriterveisin

Otto Tiitinen.

Isiaali Demokraattiselle Eduskuntaryhmälle.

Sen johdosta, että Kouluhallitus on tehnyt Valtioneuvostolle esityksen kansakoulunopettajain palkkaukseen kuuluvan n.s. rajaseutulisän alentamiseksi ja osaksi kokonaan poistamiseksi m.m. Karjalan Kannaksella Äyräpään tarkastuspiiriin kuuluvien kuntien opettajilta, rohkenemme me Äyräpään piirin opettajat, tästä tietoisiksi tulleina ja syvästi huolestuneina, esiintuoda seuraavaa:

1) Kuten lienee tunnettua, olivat kansakouluolot ennen rajaseutulisien määräämistä Kannaksella, uhatulla rajaseudulla hyvinkin sekavat pätevien opettajavoimien puutteessa, ja opetustyö kärsi suuresti lukuisien opettajavaihdosten johdosta (keskimäärin noin 80 opet-

tajavaalia vuosittain k.o. tarkastuspiirissä), mutta on nyttemmin saatu poikkeuksetta kaikkiin opettajavirkoihin täysin pätevät ja paikoilleen vakiintuneet opettajavoimat, ollen tähän vaikuttavimpana tekijänä kyseelliset rajaseutuliset.

2) Jos nyt rajaseutuliset alennetaan ehdotettuihin määriin, on pelättävissä jälleen alkavat opettajainvaihdokset tästä johtuvine koulujen rappautumisineen, puhumattakaan siitä, mitä pettymystä ja mielihahaa opettajat tuntevat, tietäessään, että jo noin 10 vuotta nautittuja ja vakiintuneina pidettyjä palkkaastuja ryhdytään alentamaan silloin, kun taloudelliset olot niin rajaseutukunnissa kuin asianomaisiin opettajiinkin nähden eivät vähimmässäkään määrässä anna siihen aihetta, vaan päinvastoin elintasoindeksi näyttää kohoavan huomattavassa määrässä.

3) On myös huomattava, että jo mainitussa tarkastuspiirissä toimii kymmeniä opettajia sellaisissa saaristo- ja rannikkokylissä, mihin välttämättömmimpiäkin elintarpeita täytyy hankkia suurin kustannuksin, usein perin vaikeiden matkojen takaa, ovat tällaisten seutujen olot verrattava ulkosaariin ja näinollen valtion taholta samanarvoisesti tuettava.

4) Kun saman koulun miesopettajan kanssa naimisissa olevalta naisopettajalta on jo aikaisemmin poistettu luontaisetukorvaukset ja senlisäksi heihin kohdistuva verotus toimitetaan aviopuolisoiden yhteensasketusta tulosta, siis korkeamman asteiken mukaan, on mielestämme kohtuutonta kohdistaa heihin näin huomattava palkan alennus kuin rajaseutulisiin poistaminen todellisuudessa on.

5) Vielä ottaamalla huomioon sen uhanalaisen aseman mikä Karjalan Kannaksella on muihin rajaseutuihin verraten, sillä ovathan Äyräpään tarkastuspiiriin kuuluvista kouluista useat aivan rajavyöhykkeen välittömässä yhteydessä ja vieläpä muutamat kunnat kokonaan virolaisen linnoitusalueen ulottuvilla, voivat opettajat tällaisella seudulla menestyksellisesti toimia vain taloudellisesti paremmin tuettuina.

6) Edellä esitettyihin näkökohtiin viitaten, sekä ottaamalla huomioon kannakselaisen rajaseutuväestön varattomuuden, jolta opettaja tuskin milloinkaan voi saada taloudellista tukea, kuin myöskin vie-

1
lä huomauttaen jokavuotisesta verojen noususta, anomme kunnioittavimmin
arv. edustk. ryhmän
Valtioneuvosten toimenpidettä siihen, että rajaseutulaiset Äyräpään tar-
kastuspiirissä pysytettäisiin ainakin ennallaan, ellei tällähaavaa kat-
sottaisi kohtuulliseksi niitä korottaa.

Viipurissa 16 p:nä lokakuuta 1935.

Äyräpään opettajayhdistyspiiriliiton

puolesta:

M. Tairainen. Selma Karttunen
M. Rönkä. Aina Kauranen

Tämä monisatalukuinen työttömien joukko, jotka olemme kokoontuneet Arbetets Vännerin kuoneustoon talossa Hämeentie kolme, tahdomme maan hallitukselle ja kaikille eduskuntaryhmille lähetystömme välityksellä tiedottaa seuraavan julkilausuman:

Se suuri työttömien joukko, joka tällä hetkellä seisoo avuttomana nälän ja puutteen ahdistamana aletti lisääntyvän hädän edessä, toteaa, että maassa vallitsee paljon enemmän työttömyyttä ja kurjuutta, kuin mitä viralliset numerot osoittavat, ja että yhteiskunnan puolelta ei ole ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin työttömyydestä johtuvan hädän poistamiseksi. Sentakia kuuluu kaikkialta tinkimätön vaatimus, että valtiovallan tulisi kiireisesti ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, mitkä turvaavat jokaiselle työhaluiselle kansalaiselle sekä hänen perheellensä toimeentulon.

Nykyistä työttömyystilannetta painavat raskaimpina seuraavat hyvällä tahdolla kyllä korjattavissa olevat epäkohdat:

Se kansalaisten työvoima, jonka tulisi perustuslain mukaan olla valtiovallan erikoisessa suojeluksessa, saa jatkuvasti vuotaa hukkaan ikuisena työttömyytenä, jota ei yritetäkään poistaa osoittamalla riittävästi työpaikkoja.

Kansalaisten työvoimaa on häväisty jättämällä sitä käyttämättä hyödylliseen työhön, ja lähettämällä terveitä työkuntoisia ihmisiä köyhäinhoitolaitoksen elättettäviksi armoleivillä silloinkin, kun he välttämättä tahtoisivat itse elättää itsensä omalla työllään.

Työttömyysluettelot ovat todellisia oloja vastaamattomat sentakia, että työläiset katsovat niihin ilmoittautumista nykyoloissa vaivaisavun anomiseksi, ja sentakia väistävät viimeisimpään saakka luetteloiduksitulemista.

Nykyisin ratkaisevat työntarpeen olemassaolon viranomaiset, eikä siihen ole tilaisuutta asianomaisilla työttömillä itsellään. Niin kauan kuin tilanne jatkuu tällaisena, ei mikään todella oikeaan osuva työmahdollisuuksien jakautuminen ole mahdollinenkaan.

Tämän takia vaativat työläiset nykyisten varatöitten sijaan järjestettäväksi säännöllisiä töitä siksi paljon, että niihin mahtuvat kaikki työhön pyrkivät. Tämän vaatimuksensa julkituovat he siinä vakaassa uskossa

että yhteiskunnalliset työt kyllä voidaan järjestää tuottaviksikin,
kun sitä vain todella yritetään.

Täten seisoo nyt suurilukuinen työ-
tömiä armeija valtiiovallan edessä pyytäen i-
sällään työnoikeutta, eikä armonleipää. Se ar-
meija katsoo olevansa oikeutettu vaatimaan, e-
ttä yhteiskunta tuntien velvollisuutensa tätä
kansanosaa kohtaan, ryhtyisi pikaiseen ratka-
seisiin toimenpiteisiin asiassa ennenkun seur-
ukset kehittyvät korjaamattoman raskaiksi.

Oikein jäljennetty pöytäkirjasta, joka tehtiin työttömyyden johdosta
Arbetets Vännerin talossa Hämeentie 3 Helsingin kaupungissa pidetyssä
kokouksessa 20 päivänä marraskuuta 1935.

Väinö Helme.

Kokouksen puheenjohtaja.

Kokouksen sihteeri.

J. M. Hirvikuus

S o s i a l i d e m o k r a a t t i s e l l e

e d u s k u n t a r y h m ä l l e .

29 päivänä maaliskuuta, kuluvaan vuoteen, käsitteli eduskunta perus-
lakivaliokunnan mietintöä, koskeva hallituksen kertomusta toimenpiteis-
tään vuonna 1933. Niiden mietinnössä esiintyvien lausuntojen joukossa,
jotka eduskunta hyväksyi, oli myöskin valtiollisia vankeja koskeva seur-
raava kohta:

"että niin kauan kuin poliittiset vangit lain nojalla
ovat oikeutetut nauttimaan määrätynlaisia oikeuksia,
näitä oikeuksia ei ainoastaan vankilan sisäisessä järjes-
telystä ilmenneiden vaikeuksien vuoksi saa tehdä tehot-
tomiksi".

Koska perustuslakivaliokunnan sos.-dem. jäsenet sekä sos.-dem. edus-
kuntaryhmä kokonaisuudessaan ovat myötävaikuttaneet kyseellisen lausun-
non esittämisessä sekä hyväksytyksi tulemisessa, täytyy ryhmällemme
olla mielenkiintoista saada selostus siitä, missä määrin mainitulla lau-
sunnolla on ollut vaikutusta käytännössä.

Vankilasta vapautuneiden vankien, välittömästi vapautumisensa jälkeen,
allekirjoittaneelle antamiensa kertomusten perusteella, olen tehnyt seu-
raavat päätelmät:

- 1/ että vuoden 1933 syömälakon jälkeen, sanotun vuoden
lopulla, oikeudet palautettiin osittain ja nimellisesti
sekä Tammisaareen että Hämeenlinnassa;
- 2/ että huolimatta siitä, että lain mukaan valtiollisille

vangeille kuuluu "määrätynlaisia oikeuksia", ne vielä suurella määrällä tehdään "tehottomiksi"

a/ laittomasti eristämällä osan sekä mies-että naisvankeja erikokoisiksi oikeuksia vailla olevaksi luokaksi /pakkoluokka Tammisaarella, sekä n.k. eristysluokka Hämeenlinnassa/;

b/ mielivaltaisten rangaistustoimenpiteitten kautta, joilla yksityisiltä vangeilta riistetään oikeudet lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi;

3/ että suuri osa sairaista vangeista on vailla sitä "tarpeellista hoitoa", jonka jokainen vanki sairastuessaan on lain mukaan oikeutettu saamaan;

4/ että lain erikoksmääräyksiä alle 21-vuotiaitten vankien suhteen, ei huomioonoteta.

Tukeakseni edellä olevia päätelmiäni, tulen esittämään ryhmällemme ja sen yksityisille jäsenille yksityiskohtaisempia selostuksia alvan ensi tilassa.

Suurin osa viime aikoina sattuneista vaikeimmista epäkohdista, ovat tapahtuneet Hämeenlinnan Keskusvankilassa, ja näyttää tämä seikka olevan yhteydessä vankeinhoitovirkamies Torsten Paleniuksen /toinen niistä kahdesta vastuunalaisesta virkamiehestä niihin virheellisyyksiin, jotka Tammisaarella v. 1933 johtivat syömälakkoon/ siirtämisellä viime keväänä Tammisaaren pakkotyölaitoksesta Hämeenlinnan Keskusvankilaan.

Epäilemättä teki oikeusministeriö oikein vapauttaessaan apulaisjohtaja Paleniuksen toimestaan Tammisaaren pakkotyölaitoksella, mutta yhtä epäilemättömästi väärin, siirtäessään hänet Hämeenlinnan Keskusvankilaan sellaiselle paikalle, jossa hän voi jatkaa niitä epäilyttäviä keinojaan valtiolisten vankien suhteen, jotka jo ovat maksaneet neljän ihmisen hengen ja

useamman elinkautisen terveyden vuonna 1933. On karkea vääräys, että ne kaksi vankilaviranomaista, joille ensi kädessä kuuluu ratkaisulta valtiollisiin vankeihin nähden Hämeenlinnan Keskusvankilassa, ovat tunnettuja fascisteja, ja että he näyttävät erikoisesti pyrkivän aikaansaamaan vuoden 1933 traagillisten tapahtumien uusiintumisen. Alleviivaan tämän tosiasian, toivoen, että eduskunnan taholta tapahtuva vastalause tulisi välttämään uhkaavan uuden katastroofin.

Lisäksi on kiinnitettävä huomiota siihen tosiasiaan, että pahimmat vartijamiehistöön kuulumat Tammisaaren pakkotyölaitoksella, jotka esittivät pääosin syömälakon aikana tapahtuneissa vankien pahoinpitelyissä, ovat edelleen sellaisilla paikoilla toimessa, että heillä on jatkuva mahdollisuus erikoisesti kiusata vankeja.

Vielä haluaisin saada esittää kysityksenäni, että ryhmänne tiukka vaatimus vankeinhoitolaitoksen perusteellisesta puhdistamisesta fascistisista ja fanaattisista aineksista, olisi paikallaan, ja muodostaisi vakavan perustan jolla ryhmänne voisi vedota suureen joukkoon työväenluokan valitsijoita, lähestyvissä vaaleissa.

H e l s i n g i s s ä 21 päivänä marraskuuta 1935.

K u n n i o i t t a e n :

Mary Pekkala.

Osoite: Puhelin 71,785.

Pyhäranta Marraskuun 22 p:n 1935.

Valtiopäiville Eduskunnan Sosiaalidemokraattien ryhmän
Herra Puheenjohtajalle.

Täten nöyrimmin pyydän Herra Puheenjohtajalle ottamaan huomion minun pyyntöni, kun olen ollut syyttömästi syytettynä väärästä valasta, jota en ole tehnyt eikä kukaan ole ylläpitänyt olen ollut Ida Luni-Saarin lahden asunnolla, kun entinen kauppias Kaarle Emil Cederman tuli sopimaan sitä ikkunan särkemistä, jonka hän kesällä särki ja oli vielä tyttöni mukana samassa paikassa ja minut kuitenkin Aino Laurisen-Laurila todistaja kertomuksen perusteella tuomittu Aino Saarinen-Laurila vetoa vielä Miina Toivosen valheensa peitteeksi. Mutta Miina Toivonen puhuu totta, kuten minäkin. Siis pyytäisin nöyrimmin Herra Puheenjohtaja määräämään puolueettomat etsivät tutkimaan asiaa ja alistamaan alioikeuteen takaisin ja kumoamaan tuomion. Mutta ei etsivä Mäkelä eikä Felix Keskinen ja minä olen köyhä ihminen ja neljä pientä aikaista lasta ja myöskin asunto tontteineen kärejäkuluista eikä avusteta kunnasta eikä mistään enkä hyvin terve, että jaksaisin toimia elatustakaan lapsilleni. Jos Herra Puheenjohtaja olis hyvä ja määräis asianajan puolestani toimimaan ja ohjaamaan minua, että tulis totuus ilmi, josta olen itse kärsinyt, kun olen totta puhunut. Siis pyytäisin pitkästä vastauksesta. Korkealla kunnioituksella Fanny Salmi.